

Република Србија
Министарство финансија

БИЛТЕН

СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И
СТРУЧНА МИШЉЕЊА ЗА ПРИМЕНУ
ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

број 9
септембар 2014.
година LIV
ISSN 0354 - 3242

Б И Л Т Е Н
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 9
септембар 2014.
година LIV
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.gov.rs

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
др Душан Вујовић, министар финансија

Уређивачки одбор
Вељко Јовановић, Ирина Стевановић Гавровић,
Весна Хрељац Ивановић, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Вељко Јовановић
посебни саветник министра финансија

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jasmina.knezevic@mfin.gov.rs

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и стипична мишљења
за примену финансијских прописа
Министарство финансија Републике Србије
Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/3642 659

Припрема и штампа
Штампариа Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel: 011/3642 659 bilten@mfin.gov.rs

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2014 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман промета добара – отпадака од месинга (легуре бакра и цинка) који је обвезник ПДВ извршио другом обвезнику ПДВ у периоду од 1. јануара 2013. године закључно са 28. августом 2013. године 13
  2. Порески третман давања без накнаде на привремено коришћење добра – пумпног постројења и опреме за потребе отклањања последица поплаве у рударском басену Колубара који врши обвезник ПДВ 21
-

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Основица пореза на пренос апсолутних права код преноса уз накнаду права својине на непокретности по основу уговора о купопродаји (уколико предметни пренос подлеже плаћању пореза на пренос апсолутних права). 23
  2. Утврђивање основица пореза на имовину за непокретности обвезника који води пословне књиге, а чију вредност у својим пословним књигама не исказује по методу фер вредности 26
  3. Да ли јединица локалне самоуправе својим актом може да пропише ослобођење од пореза на имовину за стамбене објекте чији су власници остварили право на државну помоћ због штета претрпљених од поплава у мају 2014. године? 31
  4. Да ли се плаћа порез на имовину на зграду Старе механе Тасића у Петровцу на Млави која је утврђена за споменик културе? 32
-

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Да ли се плаћа порез на доходак грађана на примање које оствари физичко лице – наследник преминулог запосленог, у случају када послодавац исплати накнаду у висини осигуране суме коју би иначе исплатило осигуравајуће друштво да је послодавац закључио уговор о колективном осигурању запослених, између осталог, за случај смрти, на шта је према колективном уговору био обавезан? 35

ЦАРИНЕ

1. Поступање са робом која се налази у поступку царинског складиштења, а чији власници су брисани из регистра АПР 39
  2. Захтев да се омогући царињење увезене робе без обавезе допремања царинском органу, већ да се преглед робе врши у седишту фирме 43
-

УСЛОВНИ ОТПИС КАМАТА И МИРОВАЊЕ ПОРЕСКОГ ДУГА

1. Када другостепени порески орган поништи решење првостепеног пореског органа којим је утврђена пореска обавеза на основу које је порески обвезник стекао право на мировање главног пореског дуга у складу са Законом о условном отпису камата и мировању пореског дуга (ЗОУК) и врати предмет првостепеном пореском органу на поновни поступак, након чега првостепени орган донесе решење у поновном поступку којим је пореска обавеза умањена, да ли то представља основ за оспоравање права која има порески обвезник у складу са ЗУОК? . . 47

УМАЊЕЊЕ НЕТО ПРИХОДА ЛИЦА У ЈАВНОМ СЕКТОРУ

1. Да ли се примања запослених, односно ангажованих лица у Институту за рударство и металургију Бор умањују у складу са Законом о умањењу нето прихода лица у јавном сектору? 51
  2. Да ли је примање запосленог које је остварио по основу накнаде за неискоришћени годишњи одмор предмет умањења сагласно Закону о умањењу нето прихода лица у јавном сектору? 54
-

-
3. Да ли је отпремнина исплаћена запосленом у случају споразумног престанка радног односа предмет умањења сходно Закону о умањењу нето прихода лица у јавном сектору у случају ако је радни однос запосленог престао пре почетка примене Закона? 61

Ф И Н А Н С И Ј С К И С И С Т Е М

РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА

1. Обавеза састављања, достављања и ревизије финансијских извештаја о спроведеној статусној промени којом се привредно друштво Коридори Србије д.о.о. Београд припаја Јавном предузећу „Путеви Србије“ Београд 65
2. Обавеза ревизије финансијских извештаја за банке и друге финансијске институције, а у циљу давања ревизорског мишљења на финансијске извештаје у погледу њихове усклађености са законским оквиром односно МСФИ 68
-

ДЕВИЗНО ПОСЛОВАЊЕ

1. Да ли се, у смислу Закона о девизном пословању, кредитним послом између два нерезидента у иностранству може сматрати и Оквирни уговор који има за предмет издавање банкарских гаранција и одобравање кредита, закључен између стране банке и нерезидента – правног лица? 71

  2. а) Могућност измене постојећих или доношења нових решења којима Народна банка Србије одобрава резидентима држање девиза на рачуну у иностранству . . 73

  - б) Да ли постоји могућност да привредно друштво А врши плаћања ка нерезидентима по обавезама проистеклим из уговора које су огранци привредног друштва А, основани у иностранству, закључили са нерезидентима? 73

  - в) Да ли је у складу са Законом о девизном пословању и другим прописима плаћање према иностранству које би привредно друштво А вршило на основу уговора о промету робе или услуга, односно уговора о кредиту, закључених са нерезидентима, а за потребе свог огранка основаног у иностранству? 73
-

г) Да ли је у складу са Законом о девизном пословању плаћање које би привредно друштво А – нови дужник, као преузималац дуговања од свог огранка основаног у иностранству – старог дужника и нерезидента у смислу Закона, извршило другом резиденту – повериоцу из основног посла, а по основу преноса дуговања насталог по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидента, односно кредитног посла са иностранством резидента?	73
д) Могућност финансирања делатности огранка привредног друштва А, који је основан у иностранству.	73
3. Могућност трансфера у иностранство ликвидационог остатка након завршеног поступка ликвидације и брисања привредног друштва из регистра Агенције за привредне регистре са становишта примене одредби Закона о девизном пословању	79
4. Пренос потраживања и дуговања насталих по основу реализовног спољнотрговинског промета робе и услуга резидената, који се не сматра комерцијалним кредитима и зајмовима	81

---

5. Издавање банкарске гаранције у корист нерезидента за повраћај аванса који је од стране једног резидента уплаћен другом резиденту у динарској противвредности уговорене стране валуте	84
--	----

ПЛАТНИ ПРОМЕТ

1. а) Компензација	89
б) Да ли правна и физичка лица која обављају делатност могу измиривати новчане обавезе пребијањем ако су њихови рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате?	89
в) Промена учесника у дужничко-поверилачком односу	89

ИМОВИНСКО-ПРАВНИ ОДНОСИ

ЈАВНА СВОЈИНА

1. Примена члана 29. Закона о јавној својини и члана 19. Уредбе о условима прибављања и отуђења непокретности непосредном погодбом, давања у закуп ствари у јавној својини и поступцима јавног надметања и прикупљања писмених понуда	93
---	----

ХИПОТЕКА

1. Да ли се члан 20. Закона о хипотеци примењује и на уступање дела потраживања или само на потраживање које се у целини уступа, односно да ли се закључењем уговора о делимичном уступању потраживања на пријемника преноси и извршна вансудска хипотека установљена у корист уступиоца? 95

ВРАЋАЊЕ УТРИНА И ПАШЊАКА СЕЛИМА НА КОРИШЋЕЊЕ

1. Захтев за куповину или давање у закуп кат. парцеле бр. 4103/4 КО Нови Кнежевац. 97

ПОДСЕТНИК

- Финансијски прописи донети у септембру
месецу 2014. године 99
-

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман промета добара – отпадака од месинга (легуре бакра и цинка) који је обвезник ПДВ извршио другом обвезнику ПДВ у периоду од 1. јануара 2013. године закључно са 28. августом 2013. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00420/2014-04 од 18.9.2014. год.)

• Од 1. јануара 2013. године за промет добара која се сматрају секундарним сировинама и промет услуга које су непосредно повезане са тим добрима, у складу са чланом 10. став 2. тачка 1) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: Закон) и Правилника о утврђивању секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са секундарним сировинама, у смислу Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 107/12 и 74/13), а који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има

обвезник ПДВ – прималац тих добара или услуга као порески дужник.

У периоду од 1. јануара закључно са 28. августом 2013. године, одређивање добара и услуга из члана 10. став 2. тачка 1) Закона вршило се у складу са Правилником о утврђивању секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са секундарним сировинама, у смислу Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 107/12), а од 29. августа 2013. године у складу са Правилником о утврђивању секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са секундарним сировинама, у смислу Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 107/12 и 74/13).

Сагласно наведеном, а како се у периоду примене Правилника о утврђивању секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са секундарним сировинама, у смислу Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 107/12), тј. у периоду од 1. јануара закључно са 28. августом 2013. године, отпаци од месинга (легуре бакра и цинка) нису сматрали секундарним сировинама у смислу Закона, обавезу да обрачуна и плати ПДВ за промет предметних добара у наведеном периоду има обвезник ПДВ који је извршио тај промет.

***

Према одредбама члана 3. Закона, предмет опорезивања ПДВ су испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу одредбе члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може

располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник из члана 8. и члана 9. став 2. овог закона.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 1) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга, обвезник ПДВ, за промет секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са тим добрима, извршен од стране другог обвезника ПДВ.

Одредбама члана 2. став 1. Правилника о утврђивању секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са секундарним сировинама, у смислу Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 107/12), који се примењивао од 1. јануара закључно са 28. августом 2013. године, било је прописано да се секундарним сировинама, у смислу члана 10. став 2. Закона, сматрају:

1) отпаци и остаци од гвожђа и челика, бакра, никла, алуминијума, олова, цинка, калаја, волфрама, молибдена, тантала, магнезијума, кобалта, бизмута, кадмијума, титанијума, цирконијума, антимона и мангана;

2) згура, укључујући и гранулисану, коварина и остали отпаци при производњи гвожђа или челика;

3) згура, пепео и остаци који садрже метале, арсен или једињења метала и арсена, који не настају при производњи гвожђа и челика;

4) грануле и прах, од сировог гвожђа, мангановог огледаластог гвожђа, гвожђа или челика;

5) отпаци и остаци од племенитих метала, метала платинираних племенитим металом и остали остаци и отпаци који садрже племените метале;

б) отпаци и остаци хартије или картона за поновну прераду;

7) стаклени крш и остали отпаци од стакла;

8) отпаци, струготине и остаци од пластичних маса;

9) отпаци, струготине и остаци од гуме (осим тврде гуме), прах и грануле добијене од тих производа;

10) отпаци од текстила, коже, имитације коже и крзна.

Одредбом става 2. истог члана Правилника о утврђивању секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са секундарним сировинама, у смислу Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 107/12) било је прописано да се отпацима, у смислу става 1. овог члана, сматрају и добра неупотребљива због лома, резања, цепања, истрошености или другог начина оштећења.

Одредбом члана 2. став 1. Правилника о утврђивању секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са секундарним сировинама, у смислу Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 107/12 и 74/13), који се примењује од 29. августа 2013. године, прописано је да се секундарним сировинама, у смислу члана 10. став 2. Закона, сматрају:

1) отпаци и остаци од метала и њихових легура, осим од племенитих метала и њихових легура;

2) згура, укључујући и гранулисану, коварина и остали отпаци при производњи гвожђа или челика;

3) згура, пепео и остаци који садрже метале, арсен или једињења метала и арсена, који не настају при производњи гвожђа и челика;

4) грануле и прах, од сировог гвожђа, мангановог огледаластог гвожђа, гвожђа или челика;

5) отпаци и остаци од племенитих метала, метала платинираних племенитим металом и остали остаци и отпаци који садрже племените метале;

- б) отпаци и остацы хартије или картона за поновну прераду;
- 7) стаклени крш и остали отпаци од стакла;
- 8) отпаци, струготине и остацы од пластичних маса;
- 9) отпаци, струготине и остацы од гуме (осим тврде гуме), прах и грануле добијене од тих производа;
- 10) отпаци од текстила, коже, имитације коже и крзна.

Према одредби члана 2. став 2. Правилника о утврђивању секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са секундарним сировинама, у смислу Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 107/12 и 74/13), секундарним сировинама, у смислу члана 10. став 2. Закона, сматрају се и добра која се претежно састоје од једног или више материјала из става 1. овог члана, а која су неупотребљива због лома, резања, цепања или другог начина оштећења, односно добра неупотребљива због истрошености (нпр. акумулатори, батерије, аутомобилске гуме, амбалажни отпад, електрична и електронска опрема која представља отпад у складу са законом којим се уређује управљање отпадом, укључујући и све саставне делове, склопове и потрошни материјал који су део добра које се одбацује).

• Обвезник ПДВ који је у периоду од 1. јануара закључно са 28. августом 2013. године другом обвезнику ПДВ извршио опорезиви промет добара – отпадака од месинга, која се у наведеном периоду нису сматрала секундарним сировинама, био је дужан да за предметни промет изда рачун који садржи податке из члана 42. став 4. Закона и члана 6. став 1. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 123/12, у даљем тексту: Правилник о рачунима). Ако је обвезник ПДВ

у наведеном периоду за промет добара – отпадака од месинга издао рачун у којем је, у складу са чланом 6. став 2. Правилника о рачунима, исказао укупан износ накнаде за извршен промет добара, а као напомену о одредби Закона на основу које није обрачунат ПДВ навео одредбу члана 10. став 2. тачка 1) Закона, у том случају, у пореском периоду у којем уочи пропуст, за предметни промет треба да изда нови рачун који садржи податке из члана 42. став 4. Закона и члана 6. став 1. Правилника о рачунима, у којем треба да наведе да се тим рачуном замењује првобитно издати рачун, као и број и датум рачуна који мења. Министарство финансија напомиње да у овом случају као датум издавања рачуна обвезник ПДВ наводи датум када је фактички издао нови рачун.

***

Одредбом члана 42. став 1. Закона прописано је да је обвезник дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга.

Према одредби става 4. истог члана Закона, рачун нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни број рачуна;
- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника – примаоца рачуна;
- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
- 5) датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања;
- 6) износ основице;
- 7) пореску стопу која се примењује;
- 8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;
- 9) напомену о одредби овог закона на основу које није обрачунат ПДВ;

10) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате.

Према одредбама члана 6. став 1. Правилника о рачунима, обвезник ПДВ који врши опорезиви промет добара и услуга за који је порески дужник у складу са Законом, издаје рачун у којем не исказује податке:

1) из члана 42. став 4. тач. 9) и 10) Закона – ако за тај промет не примењује систем наплате;

2) из члана 42. став 4. тачка 9) Закона – ако за тај промет примењује систем наплате.

У складу са одредбом члана 6. став 2. Правилника о рачунима, обвезник ПДВ који врши опорезиви промет добара и услуга за који је, у складу са одредбом члана 10. став 2. Закона, порески дужник прималац добара или услуга, издаје рачун у којем не исказује податке из члана 42. став 4. тач. 6)–8) и 10) Закона, већ исказује укупан износ накнаде за извршен промет добара и услуга.

- Обвезник ПДВ који је у периоду од 1. јануара закључно са 28. августом 2013. године извршио промет добара – отпадака од месинга и који по том основу није обрачунао ПДВ, дужан је да у пореском периоду у којем је уочио пропуст, а најкасније до истека рока застарелости, поднесе измењену пореску пријаву ПДВ за порески период у којем је извршио предметни промет, у којој треба да исказе износ ПДВ обрачунатог за тај промет. У том случају сматраће се да обвезник ПДВ необрачунавањем ПДВ за предметни промет није учинио кривично дело или прекршај из закона којим се уређују порески поступак и пореска администрација. Министарство финансија напомиње да

обвезник ПДВ може поднети пореску пријаву ПДВ да измени највише два пута подношењем измењене пореске пријаве, с тим што обвезник ПДВ не може поднети измењену пореску пријаву после покретања поступка пореске контроле за порески период за који је та пријава поднета.

***

Сагласно одредби члана 40. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02–исправка, 23/03–исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05–др. закон, 62/06–др. закон, 61/07, 20/09, 72/09–др. закон, 53/10, 101/11, 2/12–исправка, 93/12, 47/13, 108/13 и 68/14, у даљем тексту: ЗПППА), ако порески обвезник установи да пореска пријава, коју је поднео Пореској управи, садржи грешку или пропуст, дужан је да одмах, а најкасније до истека рока застарелости, поднесе пореску пријаву у којој су грешка или пропуст отклоњени (у даљем тексту: измењена пореска пријава).

Првобитно поднета пореска пријава не враћа се пореском обвезнику (став 2. истог члана ЗПППА).

Према одредби члана 40. став 3. ЗПППА, поднети пореску пријаву порески обвезник може да измени највише два пута подношењем измењене пореске пријаве.

Сагласно одредби става 4. истог члана ЗПППА, под условом из ст. 1. и 3. овог члана, сматраће се да грешком или пропустом у првобитној пореској пријави из става 2. овог члана није учињено кривично дело или прекршај из овог закона.

Изузетно од ст. 1. и 3. овог члана, порески обвезник не може поднети измењену пореску пријаву после покретања поступка пореске контроле за контролисани порески период, односно након доношења решења о утврђивању пореза из

члана 54. став 2. тачка 2) подтачка (2) овог закона (члан 40. став 5. ЗПППА).

2. Порески третман давања без накнаде на привремено коришћење добра – пумпног постројења и опреме за потребе отклањања последица поплаве у рударском басену Колубара који врши обвезник ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00247/2014-04 од 01.9.2014. год.)

Обвезник ПДВ који без накнаде даје на привремено коришћење добра – пумпно постројење и опрему за потребе отклањања последица поплаве у рударском басену Колубара, дужан је да по том основу обрачуна ПДВ по општој стопи ПДВ од 20% и да тако обрачунати ПДВ плати на прописани начин, с обзиром да се, у конкретном случају, ради о промету услуге без накнаде који обвезник ПДВ врши у непословне сврхе (тј. пружању услуга без накнаде које се не врши у циљу повећања прихода, односно смањења расхода пореског обвезника који пружа услугу), а који се изједначава са прометом услуга уз накнаду. С тим у вези, основицом за обрачунавање ПДВ за промет предметне услуге сматра се цена коштања тих или сличних услуга, у моменту промета, без ПДВ.

***

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у

Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

У складу са одредбом члана 5. став 4. тачка 2) Закона, са прометом услуга уз накнаду изједначава се пружање услуга које порески обвезник изврши без накнаде за личне потребе оснивача, власника, запослених или других лица, односно друго пружање услуга без накнаде у непословне сврхе пореског обвезника.

Сагласно одредбама члана 18. ст. 2. и 3. Закона, основицом код промета услуга без накнаде сматра се цена коштања тих или сличних услуга, у моменту промета, при чему се ПДВ не урачунава у основицу.

Према одредби члана 5. став 1. тачка 2) Правилника о утврђивању шта се сматра узимањем и употребом добара, другим прометом добара и пружањем услуга, без накнаде, о утврђивању уобичајених количина пословних узорака, рекламним материјалом и другим поклонима мање вредности („Сл. гласник РС“, бр. 118/12, у даљем тексту: Правилник), пружањем услуга, у смислу члана 5. став 4. тачка 2) Закона, сматра се пружање услуга без накнаде које порески обвезник изврши у непословне сврхе.

Пружањем услуга из става 1. тачка 2) овог члана сматра се пружање услуга које се не врши у циљу повећања прихода, односно смањења расхода пореског обвезника (став 2. истог члана Правилника).

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Основица пореза на пренос апсолутних права код преноса уз накнаду права својине на непокретности по основу уговора о купопродаји (уколико предметни пренос подлеже плаћању пореза на пренос апсолутних права)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-412/2014-04 од 29.9.2014. год.)

Када пренос уз накнаду права својине на непокретности по основу уговора о купопродаји (у конкретном случају, на стану) подлеже плаћању пореза на пренос апсолутних права, основица пореза на пренос апсолутних права је уговорена цена у тренутку настанка пореске обавезе у следећим случајевима:

– ако није нижа од тржишне вредности коју утврди надлежни порески орган у року од 60 дана од дана пријема пореске пријаве која је поднета у прописаном року са документацијом потребном за утврђивање пореза;

– ако није нижа од тржишне вредности коју утврди надлежни порески орган у року од 60 дана од дана сазнања за пренос за који пореска пријава није поднета у прописаном року са документацијом потребном за утврђивање пореза (нпр. у случају када је пореска пријава поднета након истека рока за њено подношење);

– ако порески орган у року од 60 дана од дана пријема пореске пријаве поднете у прописаном року са документацијом потребном за утврђивање пореза, односно у року од 60 дана од дана сазнања за пренос не утврди пореску основицу у висини тржишне вредности непокретности.

Ако је у наведеном случају уговорена цена нижа од тржишне вредности непокретности коју је у прописаном року од 60 дана утврдио надлежни порески орган, пореску основицу чини утврђена тржишна вредност непокретности.

***

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Сагласно одредби члана 24а тачка 1) Закона, од опорезивања порезом на пренос апсолутних права изузима се пренос, односно стицање апсолутног права из чл. 23. и 24. Закона на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Према одредби члана 27. став 1. Закона, основица пореза на пренос апсолутних права је уговорена цена у

тренутку настанка пореске обавезе, уколико није нижа од тржишне вредности.

Уколико надлежни порески орган оцени да је уговорена цена нижа од тржишне, има право да у року од 60 дана од дана пријема пореске пријаве поднете у складу са одредбом члана 36. став 1. овог закона, односно од дана сазнања надлежног пореског органа за пренос, утврди пореску основицу у висини тржишне вредности (члан 27. став 2. Закона).

Ако порески орган у року из става 2. овог члана не утврди пореску основицу у висини тржишне вредности, пореску основицу чини уговорена цена (члан 27. став 3. Закона).

Према одредби члана 29. став 1. Закона, пореска обавеза настаје даном закључења уговора о преносу апсолутних права, односно о давању грађевинског земљишта у закуп из члана 23. став 2. овог закона.

Ако уговор о преносу апсолутног права, уговор о закупу, одлука суда, односно решење надлежног управног органа или други правни основ преноса права из чл. 23. и 24. овог закона, нису пријављени или су пријављени неблаговремено, сматраће се да је пореска обавеза настала даном сазнања надлежног пореског органа за пренос (члан 29. став 7. Закона).

Обвезник пореза на пренос апсолутних права дужан је да поднесе пореску пријаву у року од 30 дана од дана настанка пореске обавезе у смислу члана 29. ст. 1. до 6. овог закона, са одговарајућом документацијом потребном за утврђивање пореза (члан 36. став 1. Закона).

2. Утврђивање основица пореза на имовину за непокретности обвезника који води пословне књиге, а чију вредност у својим пословним књигама не исказује по методу фер вредности

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-411/2014-04 од 29.9.2014. год.)

Само за непокретности обвезника који води пословне књиге, чију вредност у пословним књигама исказује по методу фер вредности у складу са међународним рачуноводственим стандардима (МРС), односно међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) и усвојеним рачуноводственим политикама, је фер вредност непокретности исказана на последњи дан пословне године обвезника у години која претходи пореској години (у даљем тексту: текућа година).

За непокретности пореског обвезника који води пословне књиге, чију вредност у својим пословним књигама не исказује по методу фер вредности у складу са међународним рачуноводственим стандардима (МРС), односно међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) и усвојеним рачуноводственим политикама, основица пореза на имовину утврђује се у складу са одредбама члана 7. ст. 2. до 10. и члана 7а ст. 2. до 6. и став 8. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14–др. пропис, у даљем тексту: Закон).

***

Према одредби члана 7. став 1. Закона, основица пореза на имовину за непокретности обвезника који води пословне књиге и чију вредност у пословним књигама исказује по методу фер вредности у складу са међународним

рачуноводственим стандардима (МРС), односно међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) и усвојеним рачуноводственим политикама је фер вредност исказана на последњи дан пословне године обвезника у текућој години.

Одредбом члана 7. став 2. Закона прописано је да основицу пореза на имовину пореског обвезника који непокретности у својим пословним књигама не исказује у складу са ставом 1. овог члана чини:

- 1) за неизграђено земљиште – вредност земљишта;
- 2) за остале непокретности – вредност објеката увећана за вредност припадајућег земљишта.

Вредност непокретности из става 2. овог члана порески обвезник утврђује проценом према елементима из члана 6. став 1. овог закона (члан 7. став 3. Закона).

Одредбом члана 6. став 1. Закона прописано је да се вредност непокретности из члана 5. овог закона утврђује применом следећих елемената:

- 1) корисна површина;
- 2) просечна цена квадратног метра (у даљем тексту: просечна цена) одговарајућих непокретности у зони у којој се налази непокретност.

Према одредби члана 7. став 4. Закона, изузетно од става 3. овог члана, вредност непокретности је вредност исказана у пословним књигама на последњи дан пословне године обвезника (у даљем тексту: књиговодствена вредност) у текућој години, и то за:

- 1) експлоатациона поља и експлоатационе објекте;
- 2) објекте у којима су смештени производни погони прерађивачке индустрије који се користе за обављање делатности;

- 3) објекте за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије, осим трговине и управљања;
- 4) објекте за производњу гаса;
- 5) објекте за производњу паре, топле воде, хладног ваздуха и леда;
- 6) објекте за третман и одлагање отпада;
- 7) објекте у којима се одвијају процеси неопходни за поновну употребу материјала;
- 8) складишне и стоваришне објекте.

Непокретности из става 4. овог члана опредељују се према њиховој намени у складу са прописима којима се уређује класификација делатности (члан 7. став 5. Закона).

За непокретности из члана 7. став 4. Закона које обвезник у пословним књигама исказује посебно од вредности припадајућег земљишта, осим експлоатационих поља, основицу пореза на имовину чини збир књиговодствених вредности објеката и вредности припадајућих земљишта које су процењене у складу са ставом 3. тог члана (члан 7. став 6. Закона).

Ако обвезник вредност земљишта и вредност објеката из члана 7. став 4. Закона не исказује посебно у својим пословним књигама, основица пореза на имовину за земљиште и објекат који се на њему налази, као јединствену целину, чини вредност земљишта утврђена у складу са чланом 7. став 3. Закона увећана за грађевинску вредност објекта процењену од стране овлашћеног вештака грађевинске струке са стањем на последњи дан пословне године обвезника у текућој години (члан 7. став 7. Закона).

Изузетно од члана 7. ст. 1. до 7. Закона, основица пореза на имовину за жичаре, путеве, пруге и друге инфраструктурне објекте, као и за кабловску канализацију и

друге подземне грађевинске објекте у које су смештене мреже намењене протоку воде (за пиће, атмосферске, отпадне и др.), водене паре, топле или вреле воде за потребе грејања и друге потребе корисника, гаса, нафте и нафтних деривата, телекомуникација и слично, је књиговодствена вредност објеката на последњи дан пословне године обвезника у текућој години (члан 7. став 8. Закона).

За непокретност коју обвезник који води пословне књиге изгради, стекне, или му по другом основу настане пореска обавеза у току године за коју се утврђује порез на имовину (у даљем тексту: пореска година), основица пореза на имовину за ту годину је њена набавна вредност исказана у пословним књигама обвезника, а за наредне године утврђује се применом члана 7. ст. 1. до 8. и става 10. Закона (члан 7. став 9. Закона).

Обвезник из члана 4. став 1. тачка 2) Закона који води пословне књиге основицу пореза на имовину за непокретности чији је држалац утврђује у складу са чл. 5, 6. и 8а Закона (члан 7. став 10. Закона).

Према одредби члана 7а став 2. Закона, у случају из члана 6. став 8. Закона јединица локалне самоуправе дужна је да, до истека рока из става 1. овог члана, објави просечне цене одговарајућих непокретности на основу којих је за текућу годину утврђена основица пореза на имовину за непокретности обвезника који не воде пословне књиге и то у зони која је, према одлуци надлежног органа те јединице локалне самоуправе, утврђена као најопремљенија у смислу члана 6. став 3. Закона (у даљем тексту: најопремљенија зона).

Одредбама члана 7а став 3. Закона прописано је да у случају из члана 6. став 8. Закона обвезници који воде

пословне књиге за потребе утврђивања основице пореза на имовину просечне цене из члана 7а став 2. Закона множе коефицијентима које утврђује јединица локалне самоуправе актом надлежног органа, за сваку зону на својој територији, а који не могу бити већи од:

- 1) 1,00 – за непокретности у најопремљенијим зонама;
- 2) 0,80 – за непокретности у зонама које се у тој јединици локалне самоуправе граниче са зонама из тачке 1) овог става;
- 3) 0,40 – за непокретности у зонама сеоских насеља;
- 4) 0,30 – за непокретности у зонама изван сеоских и градских насеља;
- 5) 0,60 – за остале зоне у тој јединици локалне самоуправе.

Јединица локалне самоуправе дужна је да објави акте којима се утврђују зоне, најопремљеније зоне, као и коефицијенти за непокретности у зонама, до 30. новембра текуће године на начин из члана 7а став 1. Закона, као и сваку промену тих аката (члан 7а став 4. Закона).

Ако јединица локалне самоуправе до истека рока из члана 7а став 4. Закона не објави коефицијенте за непокретности у зонама или их утврди преко максималног износа из члана 7а став 4. Закона, у случају из члана 6. став 8. Закона основица пореза на имовину утврдиће се применом коефицијента из члана 7а став 4. Закона за непокретности у одговарајућој зони (члан 7а став 5. Закона).

Ако јединица локалне самоуправе не објави акт којим утврђује просечне цене одговарајућих непокретности у зонама до 30. новембра текуће године, као и акт којим утврђује зоне и најопремљеније зоне у складу са чланом 7а став 4. Закона, основица пореза на имовину на непокретности обвезника који води пословне књиге је

књиговодствена вредност исказана на последњи дан пословне године обвезника у текућој години (члан 7а став 6. Закона).

Основица пореза на имовину за непокретности за које обвезник није поднео пореску пријаву утврђује се упоређивањем са основицом пореза на имовину у пореској години за одговарајуће непокретности обвезника који води, односно који не води пословне књиге, као и других података којима располаже надлежни орган јединице локалне самоуправе (члан 7а став 8. Закона).

3. Да ли јединица локалне самоуправе својим актом може да пропише ослобођење од пореза на имовину за стамбене објекте чији су власници остварили право на државну помоћ због штета претрпљених од поплава у мају 2014. године?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-01055/2014-04 од 26.9.2014. год.)

Нема законског основа да јединица локалне самоуправе својим актом (у конкретном случају, одлуком којом се мења и допуњује одлука о висини стопе пореза на имовину) пропише ослобођење од пореза на имовину, што значи ни за стамбене објекте чији су власници остварили право на државну помоћ због штета претрпљених од поплава у мају 2014. године.

***

Одредбом члана 2. тачка 22) Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13–исправка и 108/13, у даљем тексту: Закон о буџетском систему) уређено је да су порески расходи

олакшице и ослобођења од стандардне пореске структуре, који умањују износ наплаћених прихода и да се могу уводити само законима којима се уводи одговарајући порез.

Пореским законом морају бити утврђени предмет опорезивања, основица, обвезник, пореска стопа или износ, сва изузимања и олакшице од опорезивања, као и начин и рокови плаћања пореза (члан 15. став 2. Закона о буџетском систему).

Обавезе и права пореских обвезника не могу се проширивати или смањивати подзаконским актима (члан 15. став 3. Закона о буџетском систему).

Порез на имовину уређен је Законом о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14, у даљем тексту: Закон).

Ослобођења од пореза на имовину прописана су чланом 12. Закона.

4. Да ли се плаћа порез на имовину на зграду Старе механе Тасића у Петровцу на Млави која је утврђена за споменик културе?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00444/2014-04 од 26.9.2014. год.)

Имајући у виду да је зграда Старе механе Тасића у Петровцу на Млави утврђена за споменик културе Одлуком о утврђивању Старе механе Тасића у Петровцу за споменик културе („Сл. гласник РС“, бр. 8/98), порез на имовину не плаћа се на тај објекат, односно на његове посебне делове, који служе за намене у области културе (у смислу прописа којима је уређена култура), а које обвезник пореза на

имовину није уступио другом лицу уз накнаду на период који у току 12 месеци (непрекидно или са прекидима) траје дуже од 183 дана. Међутим, ако се тај објекат или његов посебан део користи за друге намене (на пример, за продају штампе, обављање мењачких послова, продају брзе хране, услуге припреме и послуживања пића и сл.), односно ако је тај објекат или његов део уступљен другом лицу уз накнаду на период који у току 12 месеци (непрекидно или са прекидима) траје дуже од 183 дана, нема законског основа да се за тај објекат, односно за његов посебни део, оствари право на пореско ослобођење применом члана 12. став 1. тачка 4) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14–др. пропис, у даљем тексту: Закон).

***

Одредбом члана 12. став 1. тачка 4) Закона прописано је да се порез на имовину не плаћа на непокретности које су од надлежног органа проглашене културним или историјским споменицима – на непокретности у целини, односно на посебне делове, који служе за ове намене.

Одредбе члана 12. став 1. тач. 2) до 11) и става 2. Закона не примењују се на непокретности које се трајно дају другим лицима ради остваривања прихода (члан 12. став 3. Закона).

Трајним давањем другим лицима, у смислу члана 12. став 3. Закона, сматра се свако уступање непокретности другом лицу уз накнаду, које у току 12 месеци, непрекидно или са прекидима, траје дуже од 183 дана (члан 12. став 4. Закона).

Одредбом члана 2. став 2. Закона о културним добрима („Сл. гласник РС“, бр. 71/94, 52/11–др. закон и 99/11–др. закон, у даљем тексту: Закон о културним добрима)

уређено је да културна добра, у зависности од физичких, уметничких, културних и историјских својстава, јесу: споменици културе, просторно културно-историјске целине, археолошка налазишта и знаменита места – непокретна културна добра, уметничко-историјска дела, архивска грађа, филмска грађа и стара и ретка књига – покретна културна добра,

Према одредби члана 19. Закона о културним добрима, споменик културе јесте грађевинско-архитектонски објекат од посебног културног или историјског значаја, као и његова градитељска целина, објекат народног градитељства, други непокретни објекат, део објекта и целине са својствима везаним за одређену средину, дело монументалног и декоративног сликарства, вајарства, примењених уметности и техничке културе, као и друга покретна ствар у њима од посебног културног и историјског значаја.

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Да ли се плаћа порез на доходак грађана на примање које оствари физичко лице – наследник преминулог запосленог, у случају када послодавац исплати накнаду у висини осигуране суме коју би иначе исплатило осигуравајуће друштво да је послодавац закључио уговор о колективном осигурању запослених, између осталог, за случај смрти, на шта је према колективном уговору био обавезан?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-979/2014-04 од 23.9.2014. год.)

На приход који физичко лице, као наследник преминулог лица, оствари у висини накнаде коју би објективно остварио по редовном току ствари да је преминуло лице, као запослени код послодавца, било осигурано да послодавац није пропустио да са осигуравајућим друштвом закључи уговор о колективном осигурању

запослених, између осталог, за случај смрти, на шта ја био обавезан према Посебном колективном уговору за државне органе („Сл. гласник РС“, бр. 95/08, 86/11–др. пропис и 95/13–УС), не плаћа се порез на доходак грађана.

***

Не плаћа се порез на доходак грађана на примања остварена по основу накнада материјалне и нематеријалне штете, изузев накнаде за измаклу корист и накнаде зараде (плате), односно накнаде за изгубљену зараду (плату), сагласно одредби члана 9. став 1. тачка 8) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12, 114/12–УС, 47/13, 48/13–исправка, 108/13, 57/14 и 68/14–др. закон).

Према одредби члана 154. став 1. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89–УС и 57/89, „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93, 22/99–др. пропис, 23/99–исправка, 35/99–др. пропис и 44/99–др. пропис), ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице. Одредбом члана 155. тог закона прописано је да је штета умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист), као и наношење другоме физичког или психичког бола или страха (нематеријална штета).

Одредбом члана 119. став 5. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09 и 32/13) прописано је да послодавац може запосленима уплаћивати премију за добровољно додатно пензијско осигурање, колективно осигурање од последица незгода и колективно осигурање за

случај тежих болести и хируршких интервенција, а у циљу спровођења квалитетне додатне социјалне заштите.

Законом о државним службеницима („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 81/05–исправка, 83/05–исправка, 64/07, 67/07–исправка, 116/08, 104/09 и 99/14) уређују се права и дужности државних службеника и поједина права и дужности намештеника (члан 1. став 1. тог закона). Одредбом члана 4. став 1. тог закона прописано је да се на права и дужности државних службеника који нису уређени овим или посебним законом или другим прописом примењују општи прописи о раду и посебан колективни уговор за државне органе. Одредбом члана 17. Закона о државним службеницима прописано је да посебним колективним уговором државним службеницима могу да се утврде права која овим законом нису утврђена, у складу са овим законом и општим прописима о раду.

Одредбом члана 2. Закона о платама државних службеника и намештеника („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 63/06–исправка, 115/06–исправка, 101/07, 99/10, 108/13 и 99/14) прописано је да се плата државних службеника и намештеника састоји од основне плате и додатака на плату. Одредбом члана 39. тог закона прописано је да посебним колективним уговором за државне органе могу да се утврде и друга примања државних службеника, према општим прописима о раду.

Одредбом члана 1. Посебног колективног уговора за државне органе прописано је да се посебним колективним уговором за државне органе (у даљем тексту: Уговор) ближе уређује начин остваривања права и дужности државних службеника и намештеника утврђених законом и подзаконским општим актима којима се уређују радни

односи у државним органима, утврђују се, у складу са законом, већа права и повољнији услови рада од права и услова утврђених законом и подзаконским општим актима којима се уређују радни односи у државним органима, одговорност намештеника за повреде радних обавеза, безбедност и здравље на раду, решавање спорова, поступак праћења примене уговора, међусобни односи учесника у закључивању уговора и поступак измена и допуна уговора. Одредбом члана 19. став 1. Уговора прописано је да је послодавац дужан да под једнаким условима колективно осигура запослене за случај смрти, последица незгоде, професионалног обољења, повреде на раду и губитка радне способности, ради обезбеђења накнаде штете.

ЦАРИНЕ

1. Поступање са робом која се налази у поступку царинског складиштења, а чији власници су брисани из регистра АПР

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-00047/2014-17 од 17.9.2014. год.)

Поред ставова изнетих у допису Сектора за царински систем и политику Министарства финансија број: 483-00-00025/2013-17 од 11.02.2014. године, при којима Министарство остаје, Министарство финансија обавештава и о следећем:

Још једном, Министарство финансија указује да, сагласно члану 736. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89—одлука УСЈ и 57/89, „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93 и „Сл. лист СЦГ“, бр. 1/2003—Уставна повеља), за своја потраживања из уговора о ускладиштењу и остала питања потраживања настала у вези са чувањем робе складиштар има заложно право на тој роби.

Што се тиче питања о могућности подношења декларације за стављање робе у слободан промет од стране држаоца царинског складишта, Министарство финансија напомиње да Царинским законом („Сл. гласник РС“, бр. 18/10 и 111/12) није прописано да лице које је поднело претходни

документ тј. документ за један царински поступак (нпр. декларацију Ц7 за поступак царинског складиштења) мора да поднесе и царински документ за нови поступак (нпр. декларацију за стављање робе у слободан промет). Према томе, држалац складишта може се појавити пред царинским органом, као лице заинтересовано за окончање поступка царинског складиштењам стављањем предметне робе у слободан промет. Међутим, у том случају, држалац складишта дужан је да царинском органу поднесе неколико докумената. Поред декларације за стављање у слободан промет, дужан је да поднесе и уговор о ускладиштењу, као доказ да је стекао заложно право над предметном робом. Такође, дужан је царинском органу доставити и доказ да је, поред заложног права, стекао и право да предметну робу прода. Као доказ да је стекао право продаје, држалац, код уговора у привреди, царинском органу доставља овај уговор, а уколико је донета и судска одлука, може поднети ту одлуку, којом се налаже продаја ствари. Поред тога, царинском органу мора доставити и доказ да је корисника складишта обавестио о намери продаје предметне робе. Ово је уједно и одговор на питање Управе царина да ли царински орган може одобрити поступак стављања у слободан промет по захтеву држаоца царинског складишта, само на основу приложеног уговора у привреди.

Што се тиче питања Управе царина у вези са начином обавештавања корисника складишта као заложног дужника, који је брисан из регистра АПР, ту Министарство финансија указује на одредбу члана 20. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 36/11 и 99/11) којим је прописано да ако

је достава писмена друштву на адресу за пријем поште, односно на адресу седишта друштва ако друштво нема регистровану адресу за пријем поште, путем препоручене пошиљке у смислу закона којим се уређују поштанске услуге била неуспешна, сматраће се да је достава те пошиљке уредно извршена истеком рока од осам дана од дана другог слања те пошиљке, под условом да је између та два слања протекло најмање 15 дана.

Како би се обезбедило једнообразно поступање свих царинских органа у овим случајевима, Управа царина би требало да детаљније објашњење о начину поступања са робом која се налази у поступку царинског складиштења, а чији су власници брисани из регистра АПР, полазећи од свега претходно реченог као општих правила.

Такође, држаоц складишта поставља питање о могућности предузимања мера од стране царинског органа у вези са робом која се налази у поступку царинског складиштења, а да то не буде о трошку и на терет држаоца складишта. У вези са овим, Министарство финансија указује да се однос држаоца и корисника складишта регулише посебним приватноправним уговором који закључују ова лица, а у ком детаљно регулишу своја права и обавезе. Тако, према члану 730. Закона о облигационим односима, уговором о ускладиштењу обавезује се складиштар да прими и чува одређену робу и да предузима потребне или уговорене мере ради њеног очувања у одређеном стању, те да је преда на захтев оставодавца или другог овлашћеног лица, а оставодавац се обавезује да му за то плати одређену накнаду. У вези са питањем да ли је

могуће спровести уништење робе, а да то не буде о трошку и на терет држаоца складишта, Министарство финансија указује да је чланом 209. став 6. Царинског закона изричито прописано да уништењем робе не могу настати трошкови на терет државе.

Што се тиче навода држаоца складишта да је цео проблем са робом која се налази у поступку царинског складиштења, а чији власници су брисани из регистра АПР, „последница лоших царинских прописа, којима држање робе у поступку царинског складиштења није временски ограничено“, Министарство финансија указује да се на држање робе у складишту примењују и одредбе Закона о облигационим односима. Наиме, према члану 737. овог закона, ако оставодавац не подигне робу по истеку уговореног рока или по истеку године дана ако није уговорен рок за чување, складиштар може за његов рачун продати робу на јавној продаји, али је дужан обавестити га претходно о својој намери и оставити му накнадни рок најмање од осам дана да робу подигне. Министарство финансија би још напоменуло да држање робе у поступку царинског складиштења није временски ограничено ни Царинским законом Европске уније.

Такође, у допису држаоца складишта наводи се да држаоцу јавног царинског складишта није дата могућност да одбије складиштење било које робе у том складишту. У вези са овим, Министарство финансија би указало на чињеницу да је уговор о ускладиштењу приватноправни уговор, те да је на складиштару (држаоцу царинског складишта) да, ценећи све околности случаја, тј. све чињенице у вези са потенцијалним оставодавцем, одлучи да ли ће или не закључити уговор са

оставодавцем или, пак, да уговори одговарајуће обезбеђење у случају неизвршења уговора од стране оставодавца.

2. Захтев да се омогући царињење увезене робе без обавезе допремања царинском органу, већ да се преглед робе врши у седишту фирме

(Мишљење Министарства финансија, бр. 07-00-00658/2014-17 од 7.8.2014. год.)

Чланом 101. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 18/10 и 111/12) прописане су могућности за поједностављено царињење робе тако да царински орган, у случајевима и на начин које пропише Влада, може да одобри да:

1) декларација којом је обухваћена роба над којом треба да се спроведе царински поступак не садржи неке податке или да се уз њу не прилажу неке од исправа из члана 87. овог закона;

2) нека од трговинских или службених исправа приложених уз захтев за стављање робе у царински поступак замени декларацију;

3) се роба стави у одређени поступак на основу књиговодствене исправе, и тада може да ослободи декларанта обавезе допремања робе.

Поједностављена декларација, трговинска, службена или књиговодствена исправа морају да садрже податке неопходне за идентификацију робе, а књиговодствена исправа и датум књижења.

Декларант је дужан да, у року који одреди царински орган, поднесе допунску декларацију која може бити општа, периодична или збирна.

Влада може да пропише случајеве у којима се не подноси допунска декларација.

Допунска декларација и поједностављена декларација чине целину на коју се примењују прописи који важе на дан прихватања поједностављене декларације.

Прихватање књиговодствене исправе из става 1. тачка 3) овог члана има исто правно дејство као и прихватање декларације из члана 87. тог закона.

Члановима 201. до 245. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом („Сл. гласник РС“, бр. 93/10 и 63/13) детаљније је прописано које услове треба испунити за добијање одобрења за примену поједностављеног царинења, поступак добијања тог одобрења, ситуације у којима долази до суспензије или укидање одобрења и слично.

Општим одредбама наведених чланова је прописано да поступак декларисања на основу књиговодствених исправа омогућава да се роба стави у одговарајући царински поступак у просторијама носиоца одобрења или у другом простору који одобри царински орган.

Лице може да поднесе захтев за одобрење за декларисање на основу књиговодствених исправа, које му се издаје за сопствену употребу или за употребу као заступника, под условом да су установљене задовољавајуће евиденције и поступци који царинском органу омогућавају да идентификује заступљена лица и спроведе одговарајуће царинске контроле.

Употреба поступка декларисања на основу књиговодствених исправа зависи од полагања обезбеђења за увозне и друге дажбине.

Носилац одобрења мора да испуни услове и критеријуме утврђене у поглављу IX првог дела Уредбе и обавезе које проистичу из одобрења, не доводећи у питање обавезе декларанта и правила којима се уређује настанак царинског дуга.

Носилац одобрења мора да обавести царинског органа који је издао одобрење о свим околностима које настану после издавања одобрења, а које могу да утичу на даље важење или садржај одобрења.

Царински орган који је издао одобрење поново врши процену испуњености услова и критеријума за давање одобрења за поступак декларисања на основу књиговодствених исправа, у следећим случајевима:

1) у случају значајнијих промена одговарајућих прописа,

2) у случају основане сумње да носилац одобрења више не испуњава одговарајуће услове.

Ако се одобрење за поступак декларисања на основу књиговодствених исправа изда лицу од чијег је оснивања протекло мање од три године, односно лицу које има пребивалиште у Републици Србији мање од три године, у првој години после издавања одобрења врши се строжи надзор.

Захтеви за одобрење за поступак декларисања на основу књиговодствених исправа могу да се поднесу у писменом или електронском облику на прописаном обрасцу.

Одобрење за поступак декларисања на основу књиговодствених исправа издаје се ако су испуњени услови и критеријуми из члана 27, осим из става 1. тачка 3), чл. 28. и 29. Уредбе, при чему за издавање одобрења царински орган

примењује члан 21. став 2. Уредбе и употребљава прописани образац.

Поред општих одредби, наведеним члановима Уредбе прописано је, конкретније, одобравање декларисања на основу књиговодствених исправа лицу које захтева стављање робе у слободан промет, као и лицу које захтева стављање робе у неки од поступака са економским дејством или у поступак извоза (чл. 218–221, 226–228, 230, 232, 233, 238, 244. Уредбе).

На основу претходно изнетог, царински орган може лицима која испуњавају услове и на начин прописан одговарајућим одредбама Уредбе (члановима 201. до 245. односно поглављем IX првог дела Уредбе), да одобри да се царињење изврши без обавезе допремања робе царинарници, у просторијама тог лица или на другим местима које одобри царински орган.

На крају, Министарство финансија напомиње да је пружање услуга обављања царинске контроле и примене царинских прописа ван радног времена и ван седишта царинских органа у искључивој надлежности организационих јединица Управе царина.

УСЛОВНИ ОТПИС КАМАТА И МИРОВАЊЕ ПОРЕСКОГ ДУГА

1. Када другостепени порески орган поништи решење првостепеног пореског органа којим је утврђена пореска обавеза на основу које је порески обвезник стекао право на мировање главног пореског дуга у складу са Законом о условном отпису камата и мировању пореског дуга (ЗОУК) и врати предмет првостепеном пореском органу на поновни поступак, након чега првостепени орган донесе решење у поновном поступку којим је пореска обавеза умањена, да ли то представља основ за оспоравање права која има порески обвезник у складу са ЗОУК?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-262/2014-04 од 18.9.2014. год.)

Порески обвезник који је стекао право на мировање главног пореског дуга дужан је да од 1. јануара 2013. године редовно плаћа текуће обавезе, што значи да своје текуће пореске обавезе плати о њиховој доспелости. Посебне погодности које су прописане Законом о условном отпису

камата и мировању пореског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 119/12, у даљем тексту: ЗУОК) условљене су редовним плаћањем текућих обавеза по основу свих јавних прихода почев од 1. јануара 2013. године, при чему Министарство финансија напомиње да пореске обавезе утврђене решењем надлежног пореског органа у поступку пореске контроле у периоду мировања главног пореског дуга немају карактер текућих обавеза у смислу ЗУОК.

У вези са наведеним, а у конкретном случају, када другостепени порески орган поништи решење првостепеног пореског органа којим је утврђена пореска обавеза на основу које је порески обвезник стекао право на мировање главног пореског дуга у складу са ЗУОК и врати предмет првостепеном пореском органу на поновни поступак, након чега првостепени орган донесе решење у поновном поступку којим је пореска обавеза умањена, мишљење Министарства финансија је да доношење новог решења од стране првостепеног органа не представља основ за оспоравање права која има порески обвезник у складу са ЗУОК. Наиме, како се применом начела *lex specialis derogat legi generali* закључује да су права прописана ЗУОК (право на мировање главног пореског дуга, право на отпис камате и право на отпис главног дуга за обавезно здравствено осигурање) посебна права пореског обвезника, то се на стицање, а самим тим и на губитак тих права примењују искључиво одредбе ЗУОК.

Према томе, порески обвезник коме је надлежни орган утврдио право на мировање главног пореског дуга у складу са ЗУОК, може да изгуби ово право само у случајевима прописаним тим законом (нпр. ако у периоду

мировања главног пореског дуга престане да редовно измирује текуће обавезе), при чему се текућим обавезама, у смислу овог закона, не сматрају пореске обавезе утврђене решењем надлежног пореског органа у поступку пореске контроле, односно у поновном поступку пореске контроле, у периоду мировања главног пореског дуга.

***

Главним пореским дугом, у смислу ЗУОК, сматра се дуг по основу пореских обавеза доспелих за плаћање закључно са 31. октобром 2012. године, осим по основу доприноса за обавезно здравствено осигурање, а који је евидентиран у пореском рачуноводству Пореске управе, односно код надлежног органа јединице локалне самоуправе, на дан 31. октобра 2012. године (члан 2. став 1. тачка 4) ЗУОК).

Текуће обавезе дефинисане су као обавезе по основу свих јавних прихода које периодично доспевају за плаћање у смислу пореских прописа, односно других аката, почев од 1. јануара 2013. године (члан 2. став 1. тачка 7) ЗУОК).

Чланом 3. ст. 1. и 2. ЗУОК прописује се да главни порески дуг који није измирен до дана ступања на снагу овог закона, мирује од 1. јануара 2013. године, на начин и по поступку прописаним овим законом.

Одредбама члана 4. ЗУОК прописано је да за време мировања главног пореског дуга до његове отплате у целости, не тече камата. За време мировања, главни порески дуг се валоризује индексом потрошачких цена, почев од 1. новембра 2012. године до отплате дуга у целости.

Одредбама члана 5. ЗУОК прописано је да порески обвезник стиче право на мировање главног пореског дуга ако обавезе доспеле за плаћање, почев од 1. новембра 2012. године до 31. децембра 2012. године, плати најкасније до 31. јануара 2013. године. Порески обвезник којем је утврђено право на мировање пореског дуга, дужан је да од 1. јануара 2013. године редовно плаћа текуће обавезе.

Према одредби члана 6. став 1. ЗУОК, порески обвезник стиче право на отпис целокупне камате и главног дуга по основу доприноса за обавезно здравствено осигурање, уколико у периоду моровања дуга измири главни порески дуг.

Надлежни орган, након уплате главног пореског дуга, по службеној дужности, врши отпис камате и целокупног дуга по основу доприноса за обавезно здравствено осигурање (члан 6. став 2. ЗУОК).

УМАЊЕЊЕ НЕТО ПРИХОДА ЛИЦА У ЈАВНОМ СЕКТОРУ

1. Да ли се примања запослених, односно ангажованих лица у Институту за рударство и металургију Бор умањују у складу са Законом о умањењу нето прихода лица у јавном сектору?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 120-01-21/2014-04 од 17.9.2014. год.)

Законом о умањењу нето прихода лица у јавном сектору („Сл. гласник РС“, бр. 108/13, у даљем тексту: Закон) уређује се умањење нето зараде и нето других примања запослених, односно ангажованих лица у јавном сектору Републике Србије, осим у оним привредним друштвима која истовремено испуњавају следеће услове:

- 1) да од 1. јануара 2010. године нису примила ниједан вид државне помоћи;
- 2) да у последњих пет годишњих финансијских извештаја нису исказала губитак;
- 3) да послују у условима тржишне конкуренције са привредним друштвима која нису у јавном сектору Републике Србије.

С обзиром да се изузимање од примене Закона односи на умањење нето зараде и нето других примања запослених, односно ангажованих лица само у привредним друштвима која истовремено испуњавају прописане услове, нето зарада и нето друга примања запослених у научноистраживачкој установи „Институт за рударство и металургију Бор“, чији је оснивач Република Србија и која послује у складу са прописима о јавним службама, умањују се у складу са Законом.

***

Одредбама члана 1. Закона прописано је да се овим законом уређује умањење нето зараде и нето других примања запослених, односно ангажованих лица у јавном сектору Републике Србије, осим у оним привредним друштвима која истовремено испуњавају следеће услове:

- 1) да од 1. јануара 2010. године нису примила ниједан вид државне помоћи;
- 2) да у последњих пет годишњих финансијских извештаја нису исказала губитак;
- 3) да послују у условима тржишне конкуренције са привредним друштвима која нису у јавном сектору Републике Србије.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 1) подтачка (4) Закона прописано је да јавни сектор Републике Србије чине сви органи и организације који су основани законом или чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, односно локална самоуправа, као и тела чији су оснивачи ти органи и организације.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 2) Закона прописано је да запослени, односно радно ангажовани (у даљем тексту: запослени) у јавном сектору је лице које је код исплатиоца прихода сврстаног у јавни сектор (у даљем тексту: исплатилац прихода) засновало радни однос, обавља привремене и повремене послове у складу са законом који уређује рад или прима уговорену накнаду за рад на основу уговора о делу, уговора о допунском раду, уговора о ауторском делу и слично, као и постављено, именовано, односно изабрано лице код исплатиоца прихода.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 3) Закона прописано је да зарада запосленог у јавном сектору обухвата: зараду, односно плату и накнаду зараде, односно плате у складу са законом који уређује радне односе, осим за запосленог у јавном сектору који је упућен у иностранство ради обављања послова за правна лица – резиденте Републике за којег је зарада исплаћени новчани износ за извршени рад.

Одредбом члана 2. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 36/11, 99/11 и 83/14–др. закон) прописано је да је привредно друштво правно лице које обавља делатност у циљу стицања добити.

Правне форме друштва, сагласно одредби члана 8. Закона о привредним друштвима, су:

- 1) ортачко друштво;
- 2) командитно друштво;
- 3) друштво с ограниченом одговорношћу;
- 4) акционарско друштво.

Одредбом члана 33. Закона о научноистраживачкој делатности („Сл. гласник РС“, бр. 110/05, 50/06–исправка и

18/10) прописано је да институт, у смислу овог закона, јесте научноистраживачка организација која обавља научно-истраживачку делатност од општег интереса, под условима утврђеним овим законом. Институт се може основати као установа, у складу са прописима о јавним службама, или као привредно друштво, у складу са прописима о привредним друштвима (члан 34. став 1. тог закона). Оснивач института може бити Република, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, домаће и страно правно и физичко лице, у складу са законом (члана 35. тог закона).

Одредбом члана 3. став 1. Закона о јавним службама („Сл. гласник РС“, бр. 42/91, 71/94, 79/05–др. закон и 83/14–др. закон) прописано је да се ради обезбеђивања остваривања права утврђених законом и остваривања другог законом утврђеног интереса у области: образовања, науке, културе, физичке културе, ученичког и студентског стандарда, здравствене заштите, социјалне заштите, друштвене бриге о деци, социјалног осигурања, здравствене заштите животиња, оснивају установе. Установу, предузеће и други облик организовања за обављање делатности односно послова, сагласно одредби члана 4. тог закона могу основати: Република, аутономна покрајина, град, општина и друга правна и физичка лица.

2. Да ли је примање запосленог које је остварио по основу накнаде за неискоришћени годишњи одмор предмет

умањења сагласно Закону о умањењу нето прихода лица у јавном сектору?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-868/2014-04 од 4.9.2014. год.)

Умањење нето прихода лица у јавном сектору не примењује се на примања запосленог која се, у складу са Законом о умањењу нето прихода лица у јавном сектору („Сл. гласник РС“, бр. 108/13, у даљем тексту: Закон), не сматрају ни зарадом нити другим примањем. Зарадом, у складу са Законом, сматра се зарада, односно плата и накнада зараде, односно плате у складу са законом који уређује радне односе, осим за запосленог који је упућен на рад у иностранство ради обављања послова за правна лица – резиденте Републике за којег је зарада исплаћени новчани износ за извршени рад. С тим у вези, како је одредбом члана 105. став 3. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09 и 32/13, у даљем тексту: Закон о раду), која је била у примени до 29. јула 2014. године сагласно Закону о изменама и допунама Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр. 75/14), било прописано да се под зарадом у смислу става 1. тог члана сматрају сва примања из радног односа, осим накнада трошкова запосленог у вези са радом из члана 118. тач. 1) до 4), чланом 119. и чланом 120. тачка 1) овог закона, примање запосленог које је остварио по основу накнаде за неискоришћени годишњи одмор према члану 76. Закона о раду предмет је умањења у складу са Законом. Сходно томе, примање запосленог које је остварио по основу накнаде за

неискоришћени годишњи одмор према члану 7. Посебног колективног уговора за државне органе („Сл. гласник РС“, бр. 95/08, 86/11–др. пропис и 95/13–УС) предмет је умањења сагласно Закону.

***

Одредбом члана 2. став 1. тачка 3) Закона прописано је да зарада запосленог у јавном сектору обухвата: зараду, односно плату и накнаду зараде, односно плате у складу са законом који уређује радне односе, осим за запосленог у јавном сектору који је упућен у иностранство ради обављања послова за правна лица – резиденте Републике за којег је зарада исплаћени новчани износ за извршени рад.

Одредбом члана 76. Закона о раду било је прописано да ако кривицом послодавца запослени не користи годишњи одмор, има право на накнаду штете у висини просечне зараде у претходна три месеца, утврђене општим актом и уговором о раду.

Према одредби члана 105. став 1. Закона о раду, зарада која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду, састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и сл.) и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду.

Под зарадом у смислу става 1. тог члана сматра се зарада која садржи порез и доприносе који се плаћају из

зараде (члан 105. став 2. Закона о раду). Такође, под зарадом сматрају се и сва примања из радног односа, осим накнада трошкова запосленог у вези са радом из члана 118. тач. 1) до 4) и других примања из члана 119. и члана 120. тачка 1) Закона о раду (члан 105. став 3. Закона о раду).

Према члану 118. тач. 1) до 4) Закона о раду, запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, и то:

- 1) за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају;
- 2) за време проведено на службеном путу у земљи;
- 3) за време проведено на службеном путу у иностранству, најмање у висини утврђеној посебним прописима;
- 4) смештаја и исхране за рад и боравак на терену, ако послодавац није запосленом обезбедио смештај и исхрану без накнаде.

Одредбом члана 119. Закона о раду прописано је да је послодавац дужан да исплати, у складу са општим актом:

- 1) запосленом отпремнину при одласку у пензију, најмање у висини три просечне зараде;
- 2) запосленом накнаду трошкова погребних услуга у случају смрти члана уже породице, а члановима уже породице у случају смрти запосленог;
- 3) запосленом накнаду штете због повреде на раду или професионалног обољења.

Послодавац може деци запосленог старости до 15 година живота да обезбеди поклон за Божић и Нову годину у вредности до неопорезивог износа који је предвиђен законом којим се уређује порез на доходак грађана (став 2. тог члана Закона о раду).

Послодавац може запосленима уплаћивати премију за добровољно додатно пензијско осигурање, колективно осигурање од последица незгода и колективно осигурање за случај тежих болести и хируршких интервенција, а у циљу спровођења квалитетне додатне социјалне заштите (став 5. члана 119. Закона о раду).

Према члану 120. тачка 1) Закона о раду, општим актом, односно уговором о раду може да се утврди право на јубиларну награду и солидарну помоћ.

Одредбом члана 1. став 1. Закона о радним односима у државним органима („Сл. гласник РС“, бр. 48/91, 66/91, 44/98–др. закон, 49/99–др. закон, 34/01–др. закон, 39/02, 49/05–УС, 79/05–др. закон, 23/13–УС и 108/13–др. закон) прописано је да се тим законом уређују права, обавезе и одговорности из радних односа лица запослених у министарствима, посебним организацијама, судовима, јавним тужилаштвима, јавном правобранилаштву, органима за прекршаје и у службама Народне скупштине, председника Републике, Владе и Уставног суда који се примају у радни однос одлуком функционера који руководе овим органима и службама (у даљем тексту: запослени у државним органима), одређена права председника Републике и одређена права, обавезе и одговорности лица која бира Народна скупштина

(у даљем тексту: изабрана лица) и лица која поставља Влада, односно други надлежни орган (у даљем тексту: постављена лица). Одредбе тог закона примењују се на све запослене у државним органима и изабрана односно постављена лица, осим оних чија су права, обавезе и одговорности из радног односа уређени посебним прописима (став 2. тог члана закона).

Законом о државним службеницима („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 81/05–исправка, 83/05–исправка, 64/07, 67/07–исправка, 116/08 и 104/09) уређују се права и дужности државних службеника и поједина права и дужности намештеника (члан 1. став 1. тог закона). Одредбом члана 2. став 1. тог закона прописано је да је државни службеник лице чије се радно место састоји од послова из делокруга органа државне управе, судова, јавних тужилаштва, Републичког јавног правобранилаштва, служби Народне скупштине, председника Републике, Владе, Уставног суда и служби органа чије чланове бира Народна скупштина (у даљем тексту: државни органи) или с њима повезаних општих правних, информатичких, материјално-финансијских, рачуноводствених и административних послова. На права и дужности државних службеника који нису уређени овим или посебним законом или другим прописом примењују се општи прописи о раду и посебан колективни уговор за државне органе (у даљем тексту: посебан колективни уговор), сагласно члану 4. став 1. тог закона.

Одредбом члана 2. Закона о платама државних службеника и намештеника („Сл. гласник РС“, бр. 62/06,

63/06–исправка, 115/06–исправка, 101/07, 99/10 и 108/13) прописано је да се плата државних службеника и намештеника састоји од основне плате и додатака на плату. Одредбом члана 39. тог закона прописано је да посебним колективним уговором за државне органе могу да се утврде и друга примања државних службеника, према општим прописима о раду.

Одредбом члана 1. Посебног колективног уговора за државне органе прописано је да се посебним колективним уговором за државне органе ближе уређује начин остваривања права и дужности државних службеника и намештеника утврђених законом и подзаконским општим актима којима се уређују радни односи у државним органима, утврђују се, у складу са законом, већа права и повољнији услови рада од права и услова утврђених законом и подзаконским општим актима којима се уређују радни односи у државним органима, одговорност намештеника за повреду радних обавеза, безбедност и здравље на раду, решавање спорова, поступак праћења примене уговора, међусобни односи учесника у закључивању уговора и поступак измена и допуна уговора. Одредбом члана 7. став 1. тог уговора прописано је да ако кривицом послодавца запослени не искористи годишњи одмор, има право на накнаду штете у висини 100% плате коју је остварио за месец који претходи месецу у којем је руководилац одлучио да запослени због потреба рада државног органа не може да користи годишњи одмор за календарску годину, односно у

висини плате коју оствари за месец у коме се, сагласно закону, најкасније може користити годишњи одмор за календарску годину.

3. Да ли је отпремнина исплаћена запосленом у случају споразумног престанка радног односа предмет умањења сходно Закону о умањењу нето прихода лица у јавном сектору у случају ако је радни однос запосленог престао пре почетка примене Закона?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-331/2014-04 од 4.9.2014. год.)

Закон о умањењу нето прихода лица у јавном сектору („Сл. гласник РС“, бр. 108/13, у даљем тексту: Закон) примењује се на све исплате које су Законом дефинисане као зарада, односно друга примања запослених у јавном сектору, а које се врше почев од 1. јануара 2014. године, независно од месеца (периода) за који се исплаћују.

Зарадом запосленог у јавном сектору, у складу са Законом, сматра се зарада, односно плата и накнада зараде, односно плате у складу са законом који уређује радне односе, осим за запосленог у јавном сектору који је упућен на рад у иностранство ради обављања послова за правна лица – резиденте Републике за којег је зарада исплаћени новчани износ за извршени рад. Другим примањем запосленог у јавном сектору, у складу са Законом, сматра се уговорена накнада за рад (нпр. по основу уговора о ауторском делу,

уговора о делу и сл.) финансирана из средстава исплатиоца прихода или другог лица из јавног сектора, а која се не сматра зарадом у складу са овим законом.

Сходно томе, имајући у виду да отпремнина исплаћена запосленом у случају споразумног престанка радног односа сагласно члану 177. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09 и 32/13), има карактер зараде као друго примање запосленог, тако остварени приход запосленог у јавном сектору предмет је умањења сходно Закону, независно од тога што је радни однос запосленог престао пре почетка примене Закона. Наиме, Закон се примењује на све исплате (зарада, друга примања) запосленима у јавном сектору које се врше почев од 1. јануара 2014. године, независно од месеца (периода) за који се исплаћују.

***

Одредбом члана 2. став 1. тачка 2) Закона прописано је да запослени, односно радно ангажовани (у даљем тексту: запослени) у јавном сектору је лице које је код исплатиоца прихода сврстаног у јавни сектор (у даљем тексту: исплатилац прихода) засновало радни однос, обавља привремене и повремене послове у складу са законом који уређује рад или прима уговорену накнаду за рад на основу уговора о делу, уговора о допунском раду, уговора о ауторском делу и слично, као и постављено, именовано, односно изабрано лице код исплатиоца прихода.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 3) Закона прописано је да зарада запосленог у јавном сектору обухвата: зараду,

односно плату и накнаду зараде, односно плате у складу са законом који уређује радне односе, осим за запосленог у јавном сектору који је упућен у иностранство ради обављања послова за правна лица – резиденте Републике за којег је зарада исплаћени новчани износ за извршени рад.

Према одредби члана 2. став 1. тачка 4) Закона, друго примање запосленог у јавном сектору је сваки приход који остварује запослени у јавном сектору од исплатиоца прихода као уговорену накнаду за рад финансирану из средстава тог исплатиоца прихода или другог лица из јавног сектора, а који се не сматра зарадом у складу са овим законом.

Одредбом члана 7. Закона прописано је да овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, а да ће се примењивати на све исплате које ће се извршити од 1. јануара 2014. године.

Зарада запосленог према одредби члана 105. став 1. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09 и 32/13, у даљем тексту: Закон о раду), који је био у примени до 29. јула 2014. године када је ступио на снагу Закон о изменама и допунама Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр. 75/14), састоји се од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и сл.) и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду. Према одредби става 3. тог члана закона, под зарадом се сматрају сва примања из радног односа, осим накнада трошкова запосленог у вези са радом из члана 118. тач. 1) до

4) и других примања из члана 119. и члана 120. тачка 1) Закона о раду.

Сагласно одредби члана 120. тачка 4) Закона о раду, општим актом послодавца, односно уговором о раду може да се утврди право запосленог на друга примања.

Према одредби члана 177. Закона о раду, радни однос може да престане на основу писаног споразума послодавца и запосленог, с тим да је, пре потписивања споразума, послодавац дужан да запосленог писаним путем обавести о последицама до којих долази у остваривању права за случај незапослености.

ФИНАНСИЈСКИ СИСТЕМ

РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА

1. Обавеза састављања, достављања и ревизије финансијских извештаја о спроведеној статусној промени којом се привредно друштво Коридори Србије д.о.о. Београд припаја Јавном предузећу „Путеви Србије“ Београд

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-02687/2014-16 од 29.8.2014. год.)

Одредбама члана 2. тачка 11) Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 62/13, у даљем тексту: Закон), прописано је да се „ванредни финансијски извештај саставља у случајевима статусних промена, ... и то са стањем на дан који претходи дану уписа статусне промене, ... Ванредни финансијски извештај обухвата: Биланс стања и Биланс успеха“.

Чланом 17. овог закона прописана је додатна обавеза вршења пописа правним лицима и предузетницима и у случају настанка статусне промене.

Сагласно члану 25. став 4. Закона, правно лице је дужно да састави ванредне финансијске извештаје у случајевима предвиђеним овим законом и то са стањем на дан који претходи дану уписа статусне промене.

У складу са одредбама члана 33. став 4. Закона, правна лица, односно предузетници који састављају ванредне финансијске извештаје дужни су да их доставе Агенцији за привредне регистре, ради јавног објављивања, у року од 60 дана од дана на који се ти извештаји састављају.

Имајући у виду наведено, а са аспекта примене Закона о рачуноводству, мишљење Министарства финансија је да привредно друштво Коридори Србије д.о.о. Београд (у даљем тексту: Коридори) који, припајањем Јавном предузећу „Путеви Србије“ Београд (у даљем тексту: ЈП Путеви), престају да постоје као правни субјект, имају обавезу да изврше додатни попис, као и да саставе ванредне финансијске извештаје и да их, ради јавног објављивања, доставе Агенцији за привредне регистре, у складу са овим законом.

Што се тиче питања поводом односа одређених одредаба Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 36/11 и 99/11) и Закона о рачуноводству, мишљење Министарства финансија је да ово министарство нема ингеренција у смислу решавања сукоба надлежности између различитих прописа у законодавном систему Републике Србије, али би желело да укаже да је Закон о рачуноводству пропис којим се уређују правила за вођење пословних књига, као и за састављање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја свих обвезника примене овог закона. Сагласно члану 4. Закона о рачуноводству, обвезници примене истог су сва правна лица (међу којима су, између осталог и нарочито, привредна друштва) и предузетници, дефинисани чланом 2. тач. 1)–3) тог закона. Министарство финансија указује, такође, и на правни постулат „да је каснији закон јачи од ранијег (*lex posterior*

derogat legi priori)“, где треба имати у виду да је Закон о рачуноводству донет након доношења Закона о привредним друштвима.

Што се тиче обавезне ревизије финансијских извештаја (у које се, по слову Закона, убрајају и ванредни), потребно је имати у виду да Закон о ревизији („Сл. гласник РС“, бр. 62/13) налаже обавезу вршења, једино, законске ревизије (пошто се односи на ревизију редовних годишњих и консолидованих финансијских извештаја, састављених у складу са законом којим се уређује рачуноводство) свих правних лица и предузетника дефинисаних чланом 21. тог закона. Ван тога, међутим, Министарство финансија указује да, сагласно члану 43. став 1. Закона о јавним предузећима („Сл. гласник РС“, бр. 119/12, 116/13 и 44/14), сва јавна предузећа морају имати извршену ревизију финансијских извештаја од стране овлашћеног ревизора (не прави се разлика између редовних и ванредних финансијских извештаја).

У вези са делом захтева за давањем инструкција за утврђивање вредности имовине и обавеза учесника статусне промене на дан наведен у допису (означено је да је тај дан 31. јул 2014. год.), као и у вези са евентуалним проблемима који би могли настати у вези са евидентирањем обавеза Коридора које доспевају после тако утврђеног дана, Министарство финансија обавештава да давање таквих инструкција није у надлежности Сектора за финансијски систем и овог министарства.

Министарство финансија указује, међутим, с практичног аспекта, да пословна пракса то превазилази евидентирањем привременог списка имовине и обавеза на одређени

датум (што би био, у конкретном случају, 31. јул), а састављеног по основу постојећих и доступних података (грађевинског дневника, извештаја надзорних органа, итд.) и планираних активности и, каснијим, утврђивањем коначног списка имовине и обавеза (након спроведене статусне промене, у конкретном случају).

Одговор у вези са применом прописа дат је према подацима који су изнети у захтеву. Министарство финансија напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

2. Обавеза ревизије финансијских извештаја за банке и друге финансијске институције, а у циљу давања ревизорског мишљења на финансијске извештаје у погледу њихове усклађености са законским оквиром односно МСФИ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-604/2014-16 од 21.8.2014. год.)

Одредбом члана 20. Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 62/13, у даљем тексту: Закон) прописано је да за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима, велика правна лица, правна лица која имају обавезу састављања консолидованих финансијских извештаја (матична правна лица), јавна друштва, односно друштва која се припремају да постану

јавна, у складу са законом којим се уређује тржиште капитала, независно од величине, примењују МСФИ.

Одредбама члана 2. тачка 7) Закона, прописано је да редован годишњи финансијски извештај правних лица која примењују МСФИ, односно МСФИ за МСП обухвата: Биланс стања, Биланс успеха, Извештај о осталом резултату, Извештај о променама на капиталу, Извештај о токовима готовине и Напомене уз финансијске извештаје.

Сагласно одредби члана 26. став 3. Закона, Народна банка Србије прописује садржај и форму образаца финансијских извештаја из члана 2. овог закона за потребе јединственог информисања и статистичке обраде за Народну банку Србије, банке и друге финансијске институције, друштва за осигурање, даваоце финансијског лизинга, добровољне пензијске фондове и друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, у складу са овим законом и другим законима који уређују пословање банака и других финансијских институција, над којима надзор врши Народна банка Србије.

У складу са чланом 30. став 2. тачка 3) Закона о ревизији, ревизорски извештај, између осталог, садржи и мишљење лиценцираног овлашћеног ревизора којим се јасно изражава да ли финансијски извештаји пружају истинит и поштен преглед финансијског положаја правног лица у складу са релевантним законским оквиром, као и да ли су годишњи финансијски извештаји складу са посебним прописима који уређују пословање правног лица, ако је то предвиђено тим прописима. Сагласно ставу 5. овог члана, уз ревизорски извештај прилажу се финансијски извештаји који су били предмет ревизије.

Имајући у виду питање и нарочито претходно цитиране одредбе члана 2. и члана 20. Закона о рачуноводству, Министарство финансија истиче да одредбе члана 26. став 3. тог закона уређују овлашћење Народној банци Србије да пропише садржину и форму образаца финансијских извештаја субјеката над којима она врши надзор, а на које ће финансијске извештаје, неспорно следи из одредаба члана 30. Закона о ревизији, овлашћени ревизор давати мишљење у смислу њихове усклађености са законским оквиром, а самим тим и са МСФИ.

Одговор у вези са применом прописа дат је према подацима изнетим у захтеву. Министарство финансија напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

ДЕВИЗНО ПОСЛОВАЊЕ

1. Да ли се, у смислу Закона о девизном пословању, кредитним послом између два нерезидента у иностранству може сматрати и Оквирни уговор који има за предмет издавање банкарских гаранција и одобравање кредита, закључен између стране банке и нерезидента – правног лица?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-01017/2014-16 од 9.9.2014. год.)

Чланом 2. тачка (21) став 5. алинејом првом Закона о девизном пословању („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 31/11 и 119/12, даље: Закон) прописано је да се кредитним пословима са иностранством, у смислу овог закона, сматрају и банкарске гаранције, авали и други облици јемства које банка даје у корист нерезидента – кредитора по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству.

Истовремено, чланом 18. став 3. Закона прописано је да банка може, у складу са прописима о банкама и овим

законом, давати, између осталог, гаранције, авале и друге облике јемства по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству, али под условом да уговори и од нерезидента прибави инструменте обезбеђења наплате.

Предмет уређивања Закона дат је у члану 1. овог закона и њиме се не дефинишу, нити уређују кредитни послови између два нерезидента у иностранству. Истовремено, како је у члану 18. став 3. Закона извршено позивање на прописе о банкама, Министарство финансија указује да је чланом 2. став 9. Закона о банкама („Сл. гласник РС“, бр. 107/05, са изменама и допунама) прописано да кредит има значење утврђено у закону којим се уређују облигациони односи, као и да је чланом 1065. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89–УС и 57/89, „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93, 22/99– др. пропис, 23/99–исправка, 35/99–др. пропис и 44/99–др. пропис) прописано да се уговором о кредиту банка обавезује да кориснику кредита стави на располагање одређени износ новчаних средстава, на одређено или неодређено време, за неку намену или без утврђене намене, а корисник се обавезује да банци плаћа уговорену камату и добијени износ новца врати у време и на начин како је утврђено уговором.

Сходно наведеном, мишљење Министарства финансија је да, у одсуству одредбе Закона којом се уређује појам кредитног посла између два нерезидента у иностранству, те у смислу упућујуће одредбе члана 18. став 3. Закона, као и претходно наведених одредби Закона о банкама („Сл. гласник РС“, бр. 107/05, са изменама и допунама) и Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89–УС и 57/89, „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93, 22/99–др. пропис,

23/99–исправка, 35/99 –др. пропис и 44/99–др. пропис), појам кредитног посла између два нерезидента у иностранству не би требало да обухвати и послове издавања гаранције стране банке у корист нерезидента.

Ипак, како је ближе уређивање кредитних послова са иностранством, као и обавезе извештавања о њима, уређено подзаконским прописима које је донела Народна банка Србије, Министарство финансија упућује подносиоца захтева да се обрати овој институцији ради добијања оригиналног и прецизнијег мишљења.

Одговор у вези примене прописа дат је према подацима који су изнети у захтеву. Министарство финансија напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

2. а) Могућност измене постојећих или доношења нових решења којима Народна банка Србије одобрава резидентима држање девиза на рачуну у иностранству

б) Да ли постоји могућност да привредно друштво А врши плаћања ка нерезидентима по обавезама проистеклим из уговора које су огранци привредног друштва А, основани у иностранству, закључили са нерезидентима?

в) Да ли је у складу са Законом о девизном пословању и другим прописима плаћање према иностранству које би привредно друштво А вршило на основу уговора о промету

робе или услуга, односно уговора о кредиту, закључених са нерезидентима, а за потребе свог огранка основаног у иностранству?

г) Да ли је у складу са Законом о девизном пословању плаћање које би привредно друштво А – нови дужник, као преузималац дуговања од свог огранка основаног у иностранству – старог дужника и нерезидента у смислу Закона, извршило другом резиденту – повериоцу из основног посла, а по основу преноса дуговања насталог по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидента, односно кредитног посла са иностранством резидента?

д) Могућност финансирања делатности огранка привредног друштва А, који је основан у иностранству

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00920/2014-16 од 8.9.2014. год.)

а) У вези с тим, а из надлежности Министарства финансија, Министарство указује да је чланом 27. став 2. Закона о девизном пословању („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 31/11 и 119/12, у даљем тексту: Закон) прописано да резиденти могу држати девизе на рачуну код банке у иностранству под условима и на начин који пропише Народна банка Србије.

Истовремено, Министарство финансија подсећа да је Народна банка Србије депозитне послове резидената у иностранству ближе уредила Одлуком о условима под којима и начину на који резиденти могу држати девизе на рачуну код банке у иностранству („Сл. гласник РС“, бр. 31/12, 71/13 и 98/13). Како је одредбама ове одлуке прописано да је

Народна банка Србије надлежна за доношење решења којима се одобрава држање девиза на рачуну у иностранству, односно одлучивање по захтеву подносиоца, Министарство упућује подносиоца да се за прибављање одговора на ово питање обрати Народној банци Србије.

б) Чланом 2. тач. (1) и (2) Закона дати су појмови резидента и нерезидента, у смислу овог закона. Према овим одредбама Закона, огранак домаћег правног лица, основан у иностранству, има својство нерезидента, што је у складу са дефиницијама домаћег и страног лица из члана 3. Закона о спољнотрговинском пословању („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 36/11–др. закон и 88/11).

У том смислу, може се закључити да уговор, закључен између огранка привредног друштва А у иностранству и нерезидента, представља уговор између два нерезидента, те да би, према подацима датим у допису, привредно друштво А, као резидент, преузело дуговање нерезидента настало по послу између два нерезидента и извршило плаћање по истом, а што није у складу са чланом 7. Закона, којим су уређени послови преноса, односно плаћања и наплате потраживања и дуговања насталих по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидената, односно чланом 20. Закона, којим су уређени послови преноса, односно плаћања и наплате потраживања и дуговања насталих по основу кредитних послова са иностранством.

в) Како допис не садржи довољно података о свим околностима под којима би се вршило ово плаћање, за давање прецизнијег одговора, Министарство финансија указује, најпре, да је чланом 3. став 2. Закона прописано да се

плаћања и преноси по основу текућих послова врше слободно и обухватају, између осталог, и плаћања по основу спољнотрговинских послова и по другим текућим пословима са иностранством, у смислу Закона о спољнотрговинском пословању („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 36/11–др. закон и 88/11).

Чланом 2. став 1. Закона о спољнотрговинском пословању прописано је да спољнотрговински промет представља промет између домаћих и страних лица који се обавља на основу уговора закључених у складу са домаћим прописима и међународним уговорима.

У случају када је предмет спољнотрговинског промета роба, Законом о спољнотрговинском пословању предвиђено је више модалитета и режима обављања овог промета: прекогранични промет робе, који обухвата извоз, увоз и транзит робе, наплата, односно плаћање у роби или услугама, изузеци у вези са робом купљеном у другој држави или царинској територији, када домаће лице робу не мора да увезе, односно стави у слободан промет, и друго.

На основу података из дописа, може се закључити да би привредно друштво А, у својству купца, робу, купљену у другој држави, непосредно испоручило свом огранку, основаном у иностранству, сходно уговору закљученом са нерезидентом, продавцем те робе, што је у складу са чланом 39. тачка 1) Закона о спољнотрговинском пословању. Ипак, како је давање објашњења, односно мишљења у вези са применом Закона о спољнотрговинском пословању у надлежности Министарства трговине, туризма и телекомуникација, Министарство финансија упућује на то министарство за добијање прецизнијег одговора.

У допису се исто питање поставља и за случај када је предмет спољнотрговинског промета услуга. За разлику од промета робе, у промету услуге, као бестелесне ствари, није

могуће поступање слично поступању робом из члана 39. Закона о спољнотрговинском пословању. Претходно питање у овом случају је да ли би се промет услуга који се врши на основу уговора закљученог између привредног друштва А, као платиоца услуге, али не и примаоца исте, и нерезидента, као пружаоца услуге, при чему је огранак привредног друштва А у иностранству као нерезидент из Закона, заправо, прималац те услуге, могао сматрати спољнотрговинским прометом услуге. Како питање спољнотрговинског промета услуга није у надлежности Министарства финансија, већ Министарства трговине, туризма и телекомуникација, Министарство финансија упућује на обраћање том министарству за добијање одговора на ово претходно питање.

По питању могућности и дозвољености плаћања према иностранству, које би се вршило у специфичним, у допису описаним околностима спољнотрговинског промета услуга, Министарство финансија може само да понови да је чланом 3. став 2. Закона прописано да се плаћања и преноси по основу текућих послова врше слободно и обухватају, између осталог, и плаћања по основу спољнотрговинских послова, као и да преузимање дуговања, насталог по послу између два нерезидента, од стране резидента који би извршио и плаћање по истом, није у складу са чланом 7. Закона, којим су уређени послови преноса, односно плаћања и наплате потраживања и дуговања насталих по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидената.

Истим питањем тражи се мишљење Министарства финансија по питању плаћања које би привредно друштво А извршило на основу уговора о кредиту закљученог са нерезидентом, а за потребе свог огранка у иностранству.

Како ни овде нема довољно података за давање прецизнијег одговора, а полазећи од претпоставке да се ради о финансијском кредиту или зајму намењеном финансирању пословања огранака привредног друштва А у иностранству, Министарство финансија подсећа да је чланом 21. Закона прописано да се финансијски кредити узети из иностранства могу користити за плаћање увоза робе и услуга, финансирање извођења инвестиционих радова у иностранству, које резиденти закључују у оквиру обављања своје делатности, за отплату раније коришћених кредита из иностранства (рефинансирање), као и за друге намене, на начин и под условима које прописује Народна банка Србије својим подзаконским актима.

г) У вези са питањем којим се тражи мишљење Министарства финансија по питању плаћања које би привредно друштво А – нови дужник, као преузималац дуговања од свог огранка основаног у иностранству – старог дужника и нерезидента у смислу Закона, извршило другом резиденту – повериоцу из основног посла, а по основу преноса дуговања насталог по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидента, односно кредитног посла са иностранством резидента, Министарство финансија сматра да је такав пренос дуговања у складу са чл. 7. и 20. Закона, уз обавезу прибављања сагласности Владе, као услова прописаног чланом 7. став 4. и чланом 20. став 4. Закона.

д) У том смислу, Министарство финансија указује да је чланом 18. став 7. Закона прописано да резидент – правно

лице може нерезидентима одобрити финансијске зајмове у своје име и за свој рачун само у складу са чланом 23. овог закона.

Осим наведеног, Министарство финансија подсећа да је Народна банка Србије својим подзаконским прописима, којима је уредила платни промет са иностранством, прописала шифру прилива/одлива по основу трансакција које се обављају између матичног правног лица резидента и његовог огранка у иностранству.

Одговор у вези примене прописа дат је према подацима који су изнети у захтеву. Министарство финансија напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

3. Могућност трансфера у иностранство ликвидационог остатка након завршеног поступка ликвидације и брисања привредног друштва из регистра Агенције за привредне регистре са становишта примене одредби Закона о девизном пословању

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00967/2014-16 од 5.9.2014. год.)

Чланом 3. Закона о девизном пословању („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 31/11 и 119/12, даље: Закон) прописано је да се

плаћање, наплаћивање и пренос по текућим пословима између резидената и нерезидената врши слободно, у складу са овим законом, као и да плаћања и преноси по основу текућих послова обухватају, између осталог, и повраћај средстава уложених у инвестиције, као и пренос у иностранство и унос добити по основу директних инвестиција.

Истовремено, Министарство финансија подсећа да је и чланом 12. став 1. тачка 2) Закона о страним улагањима („Сл. лист СРЈ“, бр. 3/02 и 5/03) прописано да страни улагач може, слободно и без одлагања, у конвертибилној валути, трансферисати у иностранство сва финансијска и друга средства у вези са страним улагањима, а посебно, између осталог, имовину која му припадне после престанка предузећа са страним улогом, односно на основу престанка уговора о улагању.

С обзиром на наведено, мишљење Министарства финансија је да трансфер ликвидационог остатка у иностранство, на рачун нерезидента – члана ликвидираниог привредног друштва, није у супротности са одредбама Закона о девизном пословању, уколико су претходно измирене све пореске обавезе, обавезе по основу јавних прихода и друге обавезе према Републици, у смислу одредби Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 36/11, 99/11 и 83/14) и Закона о страним улагањима („Сл. лист СРЈ“, бр. 3/02 и 5/03).

Одговор у вези примене прописа дат је према подацима који су изнети у захтеву. Министарство финансија напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са

чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

4. Пренос потраживања и дуговања насталих по основу реализовног спољнотрговинског промета робе и услуга резидената, који се не сматра комерцијалним кредитима и зајмовима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-02410/2014-16 од 5.9.2014. год.)

Чланом 7. став 1. Закона о девизном пословању („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 31/11 и 119/12, у даљем тексту: Закон) прописано је да банке, односно резиденти, осим резидената – физичких лица, и нерезиденти, могу преносити, односно платити или наплатити потраживања и дуговања која су настала по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидената, који се не сматра комерцијалним кредитима и зајмовима.

Наведеном одредбом Закона се, најпре, уређују учесници у послу преноса потраживања и дуговања из члана 7. став 1. овог закона, прописивањем да пренос могу вршити банке, резиденти и нерезиденти. Забрана обављања посла преноса из члана 7. став 1. Закона прописана је само за резиденте – физичка лица, што је битно са становишта давања мишљења по предметном захтеву, који је подносилац захтева за мишљење поднео као физичко лице, прилажући доказ о плаћеној републичкој административној такси у износу прописаном за захтев за давање тумачења, објаш-

њења, односно мишљења о примени републичких прописа физичком лицу, у складу са Законом о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03, са каснијим изменама и допунама) и Тарифом републичких административних такси, којом је такса за списе и радње органа у Републици Србији утврђена у одељку А, тарифни број 2.

Чланом 7. став 1. Закона уређује се, потом, и предмет преноса, прописивањем да се могу преносити она потраживања и дуговања која су настала по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидената, који се не сматра комерцијалним кредитима и зајмовима, као и вршити плаћање и наплата по овом основу.

Чланом 7. став 2. Закона уређује се начин обављања послова из става 1. овог члана, прописивањем да се пренос потраживања и дуговања, насталих по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидената који се не сматра комерцијалним кредитима и зајмовима, може вршити само на основу уговора закљученог између преносиоца и примаоца потраживања и дуговања, уз обавезу преносиоца да дужника, односно повериоца из основног посла обавести о извршеном преносу, док је ставом 3. истог члана Закона прописано које податке нарочито садржи уговор закључен између преносиоца и примаоца потраживања и дуговања.

У вези с питањем из дописа о могућности преноса потраживања насталог по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидената који се не сматра комерцијалним кредитима и зајмовима, а који би се извршио између нерезидента – преносиоца потраживања и

резидента – правног лица и примаоца потраживања, мишљење Министарства финансија је да је таква врста преноса у складу са чланом 7. став 1. Закона у погледу прописаних услова, и то како у погледу учесника у овом послу, тако у погледу предмета преноса.

Што се тиче другог питања из дописа, а које се односи на могућност да прималац потраживања исплати уговорену накнаду преносиоцу потраживања, а по основу извршеног преноса потраживања насталог по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидената који се не сматра комерцијалним кредитима и зајмовима, Министарство финансија указује да су поменути чланом 7. став 3. Закона прописани подаци које нарочито садржи уговор закључен између преносиоца и примаоца потраживања и дуговања. Осим података из члана 7. став 3. Закона, које уговор нарочито садржи, уговорне стране су слободне да, у складу са начелом аутономије воље, уговором предвиде и друге елементе, о којима постигну сагласност.

Истовремено, Министарство финансија подсећа да се Законом о факторингу („Сл. гласник РС“, бр. 62/13) уређује обављање посла факторинга, као финансијске услуге купопродаје постојећег недospelог или будућег краткорочног новчаног потраживања, насталог по основу уговора о продаји робе или пружања услуга у земљи и иностранству.

Привредно друштво, које је основано у Републици ради обављања факторинга, може да обавља посао факторинга ако испуњава услове прописане овим законом у погледу капитала друштва и које има прописано одобрење за обављање посла факторинга, како је наведено у члану 5. став

1. Закона о факторингу. Подаци о издатим и одузетим одобрењима за обављање посла факторинга евидентирају се, у складу са чланом 10. Закона о факторингу, у Регистру факторинга који води Агенција за привредне регистре и коме се може приступити преко веб сајта ове агенције.

Фактор, који купује потраживање од уступцоца, могу бити и страна банка и страна привредно друштво, али, како је то наведено у члану 2. став 1. тачка 4. подтачка (2) под в) Закона о факторингу, искључиво у међународном факторингу дефинисаним чланом 13. истог закона као посао факторинга чији је предмет продаја потраживања насталог у спољнотрговинском промету робе, односно услуга, у смислу закона којим се уређује спољнотрговинско пословање, а који се може обављати у једнофакторском систему, кад у факторингу учествује само један фактор, или у двофакторском систему, кад у факторингу учествују фактор са седиштем у Републици и фактор са седиштем у иностранству, уз испуњење и осталих, Законом о факторингу прописаних услова.

Одговор у вези примене прописа дат је према подацима који су изнети у захтеву. Министарство финансија напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

5. Издавање банкарске гаранције у корист нерезидента за повраћај аванса који је од стране једног резидента уплаћен

другом резиденту у динарској противвредности уговорене стране валуте

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00799/2014-16 од 15.7.2014. год.)

Чланом 2. тачком (21а) став 1. Закона о девизном пословању („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 31/11 и 119/12, у даљем тексту: Закон) прописано је да су гаранцијски послови, у смислу овог закона, послови издавања и прибављања гаранција, авала, јемстава и других средстава обезбеђења, које банка обавља у складу са прописима о банкама, осим гаранција из тачке (21) став 5. алинеја прва овог члана Закона, односно банкарских гаранција, авала и других облика јемства које банка даје у корист нерезидента – кредитора по кредитима које резиденти узимају из иностранства и по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству, док је чланом 26. став 1. Закона прописано да банка, у складу са прописима о банкама, издаје и прибавља гаранције, авале, јемства и друга средства обезбеђења.

У допису се наводи да су нерезидент и резидент – правно лице закључили подизвођачки уговор за извођење грађевинских радова, на основу уговора који је претходно закључен између тог нерезидента и Министарства грађевине Републике Србије. Премда у допису није прецизирано, одговор се даје под претпоставком, донетом на основу расположивих података из дописа, да нерезидент има својство главног извођача грађевинских радова, те да се грађевински радови изводе у Републици.

На основу података из дописа, мишљење Министарства финансија је да нема сметњи да банка, по налогу резидента, изда банкарску гаранцију у страниј валути у корист нерезидента, а по уговору који је закључен између нерезидента и резидента – правног лица и подизвођача, у смислу прописа о девизном пословању, односно уговора који је закључен између страног и домаћег лица, у смислу прописа о спољнотрговинском пословању. При том, како се банкарска гаранција издаје за враћање аванса, мишљење Министарства финансија је да је издавање банкарске гаранције по овом основу у конкретном случају дозвољено само уколико је извођачким уговором, закљученим између нерезидента и резидента – подизвођача, обавеза уплате аванса у корист резидента – подизвођача уговорена као обавеза нерезидента, а обавеза прибављања банкарске гаранције у корист нерезидента уговорена као обавеза резидента – подизвођача. Уколико дође до намирења по претходно плаћеној ностро банкарској гаранцији, Министарство финансија подсећа да су чланом 34. Закона прописани случајеви у којима се, као изузетак од правила да се плаћања, наплаћивања и преноси у Републици врше у динарима, плаћање, наплаћивање и пренос у Републици могу вршити и у девизама. Један од основа по којима се платни промет у Републици може обављати како у динарима, тако и у девизама, су и гаранцијски послови из члана 26. Закона, како је то наведено у члану 34. став 2. тачка 7) истог закона, али само уколико се ради о гаранцијским пословима по основном послу који се врши у девизама. Уколико се основни посао не врши у девизама, већ у динарима, у том случају нема места примени изузетка из члана 34. став 2. тачка 7) Закона,

што би требало имати у виду у конкретном случају, јер ће могућност намирења и у девизама у Републици од резидента – подизвођача, а по претходно плаћеној ностро банкарској гаранцији, зависити од околности да ли се основним послом, према уговору о издавању банкарске гаранције, сматра посао који је уговорен између нерезидента и резидента – подизвођача у девизама.

У вези с наведеним, Министарство финансија указује да је у допису наведено и да уплату аванса, предвиђеног уговором закљученим између нерезидента и резидента – подизвођача, у корист резидента – подизвођача није извршио нерезидент, већ други резидент – огранак страног правног лица, те да је ова уплата, у складу са чланом 34. Закона, извршена у динарима. Министарство подсећа да се огранак страног правног лица који је уписан у регистар код надлежног органа у Републици, сходно члану 2. тачка (1) подтачка 3) Закона, сматра резидентом у смислу овог закона, као и да је чланом 7. Закона прописано да банке, односно резиденти, осим резидената – физичких лица, и нерезиденти, могу преносити, односно платити или наплатити потраживања и дуговања која су настала по основу спољно-трговинског промета робе и услуга резидената, који се не сматра комерцијалним кредитима и зајмовима, али који је реализован. Исто тако, послови из члана 7. Закона могу се вршити само на основу уговора закљученог између преносиоца и примаоца потраживања и дуговања, уз обавезу преносиоца да дужника, односно повериоца из основног посла обавести о извршеном преносу, при чему уговор о преносу потраживања или дуговања нарочито садржи идентификационе податке о уговорним странама, податке о

основу по ком су настала потраживања и дуговања која су предмет преноса, укључујући и податке о дужнику, односно повериоцу, као и податке о валути и износу потраживања и дуговања који су предмет преноса.

Одговор у вези примене прописа дат је према подацима који су изнети у захтеву. Министарство финансија напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

ПЛАТНИ ПРОМЕТ

1. а) Компензација

б) Да ли правна и физичка лица која обављају делатност могу измиривати новчане обавезе пребијањем ако су њихови рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате?

в) Промена учесника у дужничко-поверилачком односу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00751/2014-16 од 23.9.2014. год.)

а) Компензација, као један од начина престанка обавезе, уређена је чл. 336–343. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89–УС и 57/89, „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93, 22/99–др. пропис, 23/99–исправка, 35/99–др. пропис и 44/99–др. пропис). Како овај закон није у надлежности Министарства финансија, потребно је обратити се Министарству правде, које, према члану 9. Закона о министарствима („Сл. гласник РС“, бр. 44/14), обавља посло-

ве државне управе који се односе, између осталог, на облигационе односе.

б) Одредбом члана 46. став 2. Закона о платном промету („Сл. лист СРЈ“, бр. 3/02, 5/03, „Сл. гласник РС“, бр. 43/04, 62/06, 111/09–др. закон, 31/11, у даљем тексту: Закон) прописано је да правна лица и физичка лица која обављају делатност могу међусобне новчане обавезе измиривати и уговарањем промене поверилаца, односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесија, приступање дугу, преузимање дуга, уступање дуга и др.), пребијањем (компензација) и на други начин, у складу са законом.

Одредбом члана 46. став 3. Закона прописано је да правна и физичка лица која обављају делатност не могу измиривати новчане обавезе на начин из ст. 1. и 2. овог члана, ако су њихови рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате, осим ако друкчије није утврђено законом којим се уређује порески поступак.

Компензација, као један од начина престанка обавезе, уређена је чл. 336–343. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89–УС и 57/89, „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93, 22/99–др. пропис, 23/99–исправка, 35/99–др. пропис и 44/99–др. пропис). Чланом 10. овог закона прописано је да стране у облигационим односима могу своје односе уредити по својој вољи, али у границама принудних прописа, јавног поретка и добрих обичаја, док је чланом 23. истог закона прописано да се, у случају када су облигациони односи уређени другим законима, одредбе Закона о облигационим односима примењују само у питањима која нису уређена тим законом. У том смислу, одредбе Закона о

облигационим односима, којима је уређена компензација, имају диспозитивни карактер у односу на императивну одредбу члана 46. став 3. Закона, којом је прописано да правна и физичка лица која обављају делатност не могу измиривати новчане обавезе, између осталог, пребијањем (компензацијом), уколико су њихови рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате, изузев ако је друкчије утврђено законом којим се уређује порески поступак.

Имајући у виду наведено, мишљење Министарства финансија је да је измиривање новчаних обавеза пребијањем, у ситуацији када су рачуни правних и физичких лица која обављају делатност блокирани ради извршења принудне наплате, супротно члану 46. став 3. Закона. Престанак обавезе пребијањем које је *contra legem*, односно противно члану 46. став Закона, сматра се ништавим у смислу члана 103. Закона о облигационим односима, не производи правна дејства, нити субјективна права и обавезе.

У вези с наведеним, Министарство финансија подсећа да је чланом 109. Закона о облигационим односима прописано да на ништавост суд пази по службеној дужности, те да се на њу може позивати свако заинтересовано лице, као и да је казненом одредбом члана 50. став 1. тачка 5) и став 2. Закона прописан прекршај и прекршајна казна за правно лице – дужника чији су рачуни блокирани ради спровођења поступка принудне наплате, а које своје обавезе измирује супротно одредби члана 46. став 3. овог закона.

в) Промена учесника у дужничко-поверилачком односу предмет је уређивања Закона о облигационим

односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89–УС и 57/89, „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93, 22/99–др. пропис, 23/99–исправка, 35/99–др. пропис и 44/99–др. пропис), те, као и код првог питања, Министарство финансија упућује на обраћање Министарству правде, које, према члану 9. Закона о министарствима („Сл. гласник РС“, бр. 44/14), обавља послове државне управе који се односе, између осталог, на облигационе односе.

Одговор у вези примене прописа дат је према подацима који су изнети у захтеву и из надлежности Министарства финансија, утврђене чланом 3. Закона о министарствима („Сл. гласник РС“, бр. 44/14). Министарство финансија напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05., 101/07 и 95/10), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

ИМОВИНСКО-ПРАВНИ ОДНОСИ

ЈАВНА СВОЈИНА

1. Примена члана 29. Закона о јавној својини и члана 19. Уредбе о условима прибављања и отуђења непокретности непосредном погодбом, давања у закуп ствари у јавној својини и поступцима јавног надметања и прикупљања писмених понуда

(Мишљење Министарства финансија, бр. 464-01-342/2014-05 од 15.9.2014. год.)

Чланом 29. став 1. Закона о јавној својини („Сл. гласник РС“, бр. 72/11 и 88/13) прописано је да се непокретне ствари прибављају у јавну својину и отуђују из јавне својине, полазећи од тржишне вредности непокретности, коју је проценио порески, односно други надлежни орган, у поступку јавног надметања, односно прикупљањем писмених понуда, ако законом није друкчије одређено.

Одредбама члана 2. Уредбе о условима прибављања и отуђења непокретности непосредном погодбом, давања у закуп ствари у јавној својини и поступцима јавног надметања и прикупљања писмених понуда („Сл. гласник РС“, бр. 24/12), поред осталог, прописано је да се купопродајна цена непокретности која се отуђује из јавне својине у поступку

јавног надметања или прикупљања писмених понуда, а изузетно непосредном погодбом, а да се купопродајна цена утврђује у висини тржишне вредности непокретности која се утврђује на основу процене надлежног пореског органа, док су чланом 5. Уредбе прописане ситуације када се непокретност може отуђити из јавне својине испод тржишне цене, односно без накнаде.

Имајући у виду наведене одредбе Закона и Уредбе, мишљење Министарства финансија је да не постоји законска могућност да се, приликом отуђења непокретности из јавне својине, умањи купопродајна цена у случају да је неуспешна прва продаја непокретности.

ХИПОТЕКА

1. Да ли се члан 20. Закона о хипотеци примењује и на уступање дела потраживања или само на потраживање које се у целини уступа, односно да ли се закључењем уговора о делимичном уступању потраживања на пријемника преноси и извршна вансудска хипотека установљена у корист уступноца?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-1763/2014-05 од 04.9.2014. год.)

Чланом 20. Закона о хипотеци („Сл. гласник РС“, бр. 115/05), поред осталог, прописано је да се потраживање обезбеђено хипотеком може уступити на основу уговора између повериоца и лица коме се потраживање уступа, као и да уговор о преносу хипотеке који се закључује одвојено од уступања потраживања не производи правно дејство.

Имајући у виду наведене одредбе Закона о хипотеци, Мишљење Министарства финансија је да се преносом дела

потраживања обезбеђеног хипотеком преноси и хипотека као споредно право. Уговором о преносу потраживања уговорне стране су у обавези да уговоре и пренос хипотеке. Начин намирења, у случају да дужник не исплати дуг о доспелости, ближе ће бити уређен предметним уговором закљученим између уступиоца и пријемника.

ВРАЋАЊЕ УТРИНА И ПАШЊАКА СЕЛИМА НА КОРИШЋЕЊЕ

1. Захтев за куповину или давање у закуп кат. парцеле бр. 4103/4 КО Нови Кнежевац

*(Мишљење Министарства финансија, бр. 464-01-280/2014-05
од 15.9.2014. год.)*

Одредбама члана 6. став 1. Закона о враћању утрина и пашњака селима на коришћење („Сл. гласник РС“, бр. 16/92) прописано је да услове и начин коришћења утрина и пашњака који су враћени селима на коришћење утврђују грађани тих места договором (напасање стоке, убирање шумских плодова и друго), а искоришћавање овог земљишта мора се вршити у складу са прописима о пољопривредном земљишту, док је чланом 9. став 1. истог закона прописано да се забрањује промена намене и други облици располагања на земљишту које је пренето селима на коришћење, изузев изградње рибњака.

Имајући у виду наведено, мишљење Министарства финансија је да се не може вршити промена власника нити корисника земљишта које је дато селима на коришћење, као ни давање у закуп овог земљишта, осим за изградњу рибњака. Ово из разлога што је смисао овог закона управо да се селима врате утрине и пашњаци као необрадиво пољопривредно земљиште које ће се искључиво користити за испашу стоке, убирање шумских плодова и изузетно за рибњаке.

**ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ
У СЕПТЕМБРУ 2014. ГОДИНЕ**

ЗАКони

Закон о потврђивању Споразума о зајму (Пројекат подршке Агенцији за осигурање депозита) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој	<i>Сл. гласник РС – Међународни уговори</i> , бр. 10 од 9. септембра 2014. год.
--	---

УРЕДБЕ

Уредба о општим условима за емисију и продају државних хартија од вредности на примарном тржишту	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 100 од 15. септембра 2014. год.
Уредба о измени Уредбе о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 100 од 15. септембра 2014. год.

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 95 од 5. септембра 2014. год.
Правилник о садржини и форми финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 95 од 5. септембра 2014. год.

Правилник о изменама и допунама Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 95 од 5. септембра 2014. год.
--	--

ОДЛУКЕ

Одлука о условима за смањење царинских дажбина на одређену робу	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 95 од 5. септембра 2014. год.
--	--

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Вељко Јовановић. - Год. 32,бр.
1 / 2 (1992) - . - Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. - 20 цм

Месечно. -
ISSN 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132